

Nr 421.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.; given Stockholms slott den 30 april 1920.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Östen Undén.

Förslag

till

Lag

om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.

Härigenom förordnas som följer:

Återupptagande av förfallen eller avslagen ansökan om patent.

1 §.

Har ansökan om patent genom beslut, som vunnit laga kraft, av patentmyndigheten förklarats förfallen eller avslagits efter underlåtenhet av sökanden att besvara anmärkning, som av patentmyndigheten framställts mot ansökningen, eller invändning, som jämlikt 7 § förordningen angående patent gjorts mot densamma, och utgick den tid, inom vilken sökanden enligt patentmyndighetens föreläggande skolat besvara anmärkningen eller invändningen, efter den 31 juli 1914 men före den 1 juli 1920, äge sökanden eller hans rättsinnehavare att få ärendet återupptaget till behandling, varvid patentansökningen, med iakttagande av vad i 9 § sagda förordning finnes stadgat, fortfarande skall anses gjord å den ursprungliga ansökningstiden.

2 §.

Ansökan om återupptagande av patentärende skall göras skriftligen hos patentmyndigheten före den 1 januari 1921 eller, därest patentansökningen förklarats förfallen eller avslagits först efter den 30 juni 1920, inom sex kalendermånader från beslutets dag.

Göres ansökningen av annan än den förutvarande patentsökanden, skall rättighetens övergång till den förstnämnde styrkas.

Är sökanden ej boende inom riket, och har ansökningen icke gjorts genom här i riket bosatt ombud, för vilket fullmakt att i allt vad patentet angår för sökanden svara redan tidigare tillställts patentmyndigheten, skall dylik fullmakt fogas vid ansökningen.

3 §.

Då patentärende återupptages, skall skriftlig underrättelse därom hållas sökanden tillhanda eller, om fullständig adress uppgivits, med posten till honom översändas; och förelägge patentmyndigheten därvid sökanden, i händelse anmärkning eller invändning, varom i 1 § sägs, ej redan i sammanhang med ansökningen om ärendets återupptagande eller eljest besvarats, ny tid härför.

4 §.

Finner patentmyndigheten inkommen ansökan ej kunna jämlikt 1 och 2 §§ bifallas, skall underrättelse om beslutet med angivande av skälet därför delgivas sökanden på enahanda sätt, som i 3 § stadgas för där avsett fall.

Är sökanden missnöjd med beslutet, äge han vid talans förlust att innan klockan tolv å sextionde dagen från beslutets dag däröver hos Konungen anförda besvär.

5 §.

Patent, som meddelats på grund av återupptagen patentansökan, vare ej gällande mot någon, som, efter det ansökningen tidigare förklarats förfallen eller avslagits men innan begäran framställdts om ärendets återupptagande, varit i utövning av den patenterade uppfinningen inom riket eller för sådan utövning där vidtagit väsentliga åtgärder.

Återupplivande av förfallet patent.

6 §.

Har under tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920 patent förfallit på grund av uraktlåtenhet att under sagda tid för det samma erlägga sådan förhöjd årsavgift, som omförmäles i 11 § förordningen angående patent, äge den förutvarande patenthavaren eller hans rättsinnehavare att, såframt den ursprungliga giltighetstiden för patentet ännu icke gått till ända, få patentet åter satt i gällande kraft.

Lag samma vare i fråga om tilläggspatent, som under nämnda tid förfallit på grund av underlåtenhet att för huvudpatentet erlägga dylik avgift; dock att tilläggspatent icke må återupplivas, utan att sådan åtgärd vidtagits med huvudpatentet.

7 §.

Ansökan om återupplivande av patent skall göras skriftligen hos patentmyndigheten före den 1 januari 1921.

Där ej fråga är allenast om återupplivande av tilläggspatent, bifoge sökanden den eller de icke förut guldna förhöjda årsavgifter, som, därest patentet fortfarande varit gällande, senast skolat erläggas å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan.

Göres ansökningen av annan än den förutvarande patenthavaren, skall sökanden styrka, att han är dennes rättsinnehavare.

Är sökanden ej boende inom riket, och har ansökningen icke gjorts genom här i riket bosatt ombud, för vilket fullmakt att i allt vad patentet angår för sökanden svara redan tidigare tillställts patentmyndigheten, skall dylik fullmakt fogas vid ansökningen.

8 §.

Då patent återupplivas, skall underrättelse därom delgivas sökanden på enahanda sätt, som i 3 § stadgas för där avsett fall.

Därjämte låte patentmyndigheten om beslutet göra anteckning i patentregistret och införa kungörelse i allmänna tidningarna.

9 §.

Finner patentmyndigheten inkommen ansökan ej kunna jämlikt 6 och 7 §§ bifallas, vare lag, som i 4 § sägs.

Har ansökan genom lagakraftätagande beslut förklarats icke kunna bifallas, äge sökanden återfå enligt 7 § inbetald avgift.

10 §.

Beträffande varaktigheten av återupplivat patent samt skyldigheten att för detsamma erlagga årsavgifter utöver vad i 7 § sägs skall så anses, som hade patentet varit gällande utan avbrott.

Patentår, för vilket avgift icke skolat erläggas enligt 7 § och som börjat före patentets återupplivande eller inom tre kalendermånader därefter, skall, såvitt angår erläggande av den å sagda år belöpande avgift, anses börja först vid utgången av sistnämnda tid; dock att för patentår, som eljest skolat börja å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan, avgift skall, även om densamma inbetalas före patentårets början, sådan denna nu blivit bestämd, utgå med den i 11 § förordningen angående patent stadgade förhöjning.

11 §.

Återupplivat patent vare icke gällande mot någon, som, efter det patentet förfallit men innan ansökan gjorts om detsammans återupplivande, varit i utövning av den patenterade uppfinningen inom riket eller för sådan utövning där vidtagit väsentliga åtgärder.

Underlåten utövning av patenterad uppfinning.

12 §.

Vid bedömande av talan, som efter ikraftträdandet av denna lag anhängig-göres enligt 15 § förordningen angående patent, skall tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920 icke till någon del medräknas i den uti nämnda § omförmälda tid av tre år.

Allmänna bestämmelser.

13 §.

Vad här ovan stadgats skall äga tillämpning i fråga om patentansökan, som gjorts av svensk medborgare, och patent, som innehaves eller, då detsamma förföll, innehades av svensk medborgare.

Under förutsättning av ömsesidighet må Konungen förordna, att samma bestämmelser helt eller delvis skola gälla även till förmån för medborgare i främmande stat; och äge Konungen därvid, om särskilda omständigheter därtill föranleda, att för medborgare i sådan stat utsträcka de i 2 och 7 §§ fastställda ansökningstiderna med högst sex kalendermånader.

Med medborgare i viss stat förstås i denna § jämväl den, som, utan att innehava medborgarskap i sagda stat, där är fast bosatt eller äger ett verkligt och icke pro forma drivet industri- eller handelsetablissemang.

14 §.

De närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna lag, meddelas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 juli 1920.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 23 april 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena frih. PALMSTIERN,
Statsråden UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Efter gemensam beredning med hans excellens herr ministern för utrikes ärendena samt chefen för finansdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet, statsrådet Undén följande:

*Cirkulär-
skrivelse
från inter-
nationella
byrån i Bern
till skydd
för den in-
dustriella
ägande-
rätten.*

I cirkulärskrivelse den 15 oktober 1919 har internationella byrån i Bern till skydd för den industriella äganderätten — centralorgan för den mellan Sverige och de flesta andra kulturstater bestående internationella unionen i sådant syfte, den s. k. patentunionen — hos de myndigheter i de särskilda unionsstaterna, som närmast handlägga ärenden på det industriella rättsskyddets område, ifrågasatt ett såvitt möjligt likformigt ordnande inom unionsländerna av hithörande, genom kriget rubbade förhållanden.

Byrån yttrar i sin skrivelse till en början huvudsakligen följande:
Från åtskilliga håll och särskilt från två neutrala länders myndig-

heter hade till byrån inkommit förfrågningar rörande lämpligheten av åtgärder i nyssnämnda riktning. Det mål, man härvid borde eftersträva, skulle vara att å ifrågavarande område bevara rättigheter, som satts på spel, återställa förlorade rättigheter och på ett rationellt sätt reglera övergångsperioden efter kriget.

Genom fredstraktaterna hade ställningen klarnat. I desamma hade nämligen införts vissa betydelsefulla artiklar, som, om man bortsåge från en del bestämmelser, direkt föranledda av den väpnade konflikten, förtjänade att läggas till grund för lösningen av hithörande frågor. I själva verket syntes fredstraktaterna inskränka sig till att reglera de blivande fredliga förbindelserna mellan de två statsgrupper, som befunnit sig i krig med varandra, varemot de principiellt näppeligen reglerade de ömsesidiga förbindelserna mellan länder inom samma grupp. I varje fall vore fredstraktaterna icke tillämpliga å förhållandena mellan de tio unionsstater, som ej deltagit i kriget (Danmark, San Domingo, Marocko, Mexiko, Nederländerna, Norge, Schweiz, Spanien, Sverige och Tunis), eller å förhållandena mellan de före detta krigförande och de neutrala länderna. Vad anginge dessa förhållanden, hade unionstraktaten aldrig upphört att bibehålla sin giltighet. Det vore sagda förhållanden, det gällde att ordna i ändamål att bota de skador, som indirekt förorsakats av kriget.

Till följd av omständigheterna hade de flesta unionsländerna nödgats utfärda särskilda föreskrifter till skydd för sina egna undersåtars eller utlänningars av kriget berörda rättigheter på förevarande område. De länder, där så skett, vore till antalet nitton, nämligen alla unionsstaterna med undantag av Cuba, San Domingo, Marocko och Serbien. Bland sagda nitton stater återfunnes sju neutrala, nämligen Danmark, Mexiko, Nederländerna, Norge, Schweiz, Spanien och Sverige. Mellan nämnda föreskrifter rådde emellertid en stor brist på överensstämmelse, vars utjämnande vore synnerligen önskvärt.

Då det gällde att sammanjämka olika intressen och på lämpligt sätt anpassa sig efter förhållandena, hade byrån ansett helt naturligt att från fredstraktaterna lösgöra de punkter, som kunde bliva föremål för en allmän överenskommelse, och giva dem formen av ett avtal, så nära som möjligt anslutande sig till den franska texten av fredstraktaten i Versailles. Ett sådant tillvägagångssätt skulle underlätta åvägabringandet av en överenskommelse, och en dyrbar tid skulle sålunda vinnas.

Givetvis skulle avtalet endast omfatta de av unionens stater, som visade sig intresserade av saken. En ny, trängre union, bildad på grund av krigets tvingande nödvändighet, skulle alltså komma till stånd för den tidsperiod, som kunde erfordras för fyllande av det tillfälliga syftet med avtalet.

Bestämmelser skulle genom avtalet meddelas i följande tre hänseenden, nämligen *dels* rörande utsträckning av de s. k. prioritetsfristerna, *dels* i fråga om anstånd med fullgörande av föreskrivna formaliteter och andra handlingar och *dels* speciellt beträffande anstånd med det s. k. utövningstvånget.

Bernbyråns
avtalsför-
slag.

Bernbyråns skrivelse åtföljes av ett utformat förslag till avtal, innehållande nedanstående bestämmelser:

Art. 1. De i art. 4 av internationella konventionen i Paris den 20 mars 1883, reviderad i Washington 1911, stadgade prioritetsfrister för ingivande eller registrering av ansökningar om patent, nyttighetsmodeller, varumärken, mönster och modeller, vilka icke ännu utlupit den 1 augusti 1914 eller som uppkommit först under kriget eller skulle hava kunnat uppkomma, därest kriget ej inträffat, skola av var och en bland de kontraherande parterna till förmån för innehavare av rättigheter, erkända genom ovannämnda konvention, eller deras rättsinnehavare utsträckas till och med den 30 juni 1920.

Emellertid skall denna utsträckning av prioritetsfristerna lämna oberörda de rättigheter på det industriella rättsskyddets område, varav någon av de kontraherande makterna eller någon som helst person i god tro varit i besittning den 31 december 1919 och vilka stå i strid med rättigheter, sökta under anspråk på sådan prioritet. Dessa skola bibehållas i besittningen av sina rättigheter, vare sig personligen eller genom ombud eller licenstagare, åt vilka rättigheterna upplåtits under tiden till och med den 31 december 1919, utan att på något sätt kunna angripas eller åtalas för intrång.

Art. 2. En frist av ett år, löpande till och med den 31 december 1920, skall utan tilläggsavgift eller påföljd av något slag medgivas innehavare av genom konventionen erkända rättigheter för fullgörande av varje handling eller iakttagande av varje formalitet, inbetalande av varje avgift, över huvud taget uppfyllande av varje skyldighet enligt respektive staters lagar och författningar i ändamål att bevara eller vinna rättigheter på den industriella äganderättens område, vilka den 1 augusti 1914 redan förvärvats eller som, därest kriget ej inträffat, skulle hava kunnat förvärvas efter nämnda dag på grund av en före eller under kriget gjord ansökan.

Industriella skyddsätter, som förfallit till följd av underlåtenhet att fullgöra en handling, iakttaga en formalitet eller inbetala en avgift, skola återställas i gällande kraft under reservation för rättigheter, som innehavas av tredje man i god tro.

Art. 3. Tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 31 december 1919 skall ej medräknas i de för utövning av patent eller användande av varumärken eller nyttjande av mönster och industriella modeller stadgade frister; dessutom överenskommes, att patent, varumärken, mönster och industriella modeller, som ännu voro i kraft den 1 augusti 1914, icke skola kunna upphävas eller annulleras endast på grund av bristande utövning eller begagnande före utgången av två år från den 31 december 1919.

Art. 4. Bestämmelserna i föreliggande avtal innebära endast ett minimum av skydd; de hindra icke tillämpning av mera omfattande föreskrifter, som kunna vara meddelade genom den inre lagstiftningen i något av de kontraherande länderna; de medgiva likaledes tillvaron av mera gynnsamma och mot detta avtal icke stridande bestämmelser, varom signatärmakternas regeringar sins emellan må hava överenskommit eller framdeles kunna överenskomma i form av separatavtal eller under förbehåll om reciprocitet.

Art. 5. Bestämmelserna i föreliggande avtal beröra på intet sätt de överenskommelser, som mellan de krigförande länderna ingåtts genom fredstraktaterna i Versailles den 28 juni 1919 och i St Germain den 10 september 1919, i den mån dessa överenskommelser innehålla reservationer, undantag eller restriktioner.

Bernbyråns avtalsförslag ansluter sig nära till fredstraktaten i Versailles, nämligen art. 1 i det förra till art. 308 i den senare, art. 2 i det förra till första och andra styckena av art. 307 i den senare och art. 3 i det förra till tredje stycket av art. 307 i den senare. Smärre jämkningar förekomma dock. De i avtalsförslaget angivna data den 31 december 1919 samt den 30 juni och den 31 december 1920 återfinnas ej i Versailles-traktaten utan motsvaras där av tidsbestämningar i relation till ikraftträdandet av fredsfördraget. De fixa data hava av bernbyrån insatts för att giva mera klarhet åt texten. Intet hinder vore, säger byrån, att utbyta dem mot andra med hänsyn tagen till den vid avlåtandet av byråns skrivelse ännu icke kända dagen för Versaillesfredens ikraftträdande.

Beträffande art. 2 uti avtalsförslaget ifrågasätter byrån, huruvida det ej vore lämpligare, att i var och en av de kontraherande staterna finge bestämmas, vilka frister som medgäves, än att i avtalet fastställa en allmänt gällande frist.

Såsom synes, innehåller avtalsförslaget inga bestämmelser om rätt till förlängning av giltighetstiden för patent, mönster o. s. v. på grund av omöjlighet eller svårighet för innehavaren att under krigstiden draga nytta

av skyddsrätten. Härom yttrar byrån med anslutning till art. 3 i avtalsförslaget, att det skulle vara oklokt att i avtalet söka införa ett dylikt kategoriskt stadgande angående patent; denna fråga vore nämligen alltför omtvistad och invecklad och såges under alltför olika synpunkter i de skilda länderna.

Framställning från schweiziska regeringen. I skrivelse den 7 februari 1920 till ministern för utrikes ärendena har här ackrediterade schweiziske minister å sin regerings vägnar gjort framställning i enahanda riktning som den av bernbyrån angivna.

Patent- och registreringsverkets skrivelse. I skrivelse den 14 februari 1920 har patent- och registreringsverket med anledning av bernbyråns cirkulärskrivelse gjort framställning om åvägabrindande av lagbestämmelser angående återställande i vissa fall av rätt till patent m. m. Över denna framställning jämte ett i anslutning därtill uppgjort utkast till lag i ämnet har kommerskollegium den 30 nästlidne mars avgivit infordrat utlåtande. Dessförinnan har kollegium lämnat svenska föreningen för industriellt rättsskydd, Sveriges industriförbund, svenska uppfinnareföreningen och svenska patentombudsföreningen tillfälle att yttra sig i saken, och hava dylika yttranden till kollegium inkommit från samtliga nämnda korporationer med undantag av Sveriges industriförbund, som förklarar hinder möta för avgivande av något sakligt yttrande från förbundets sida.

Hittillsvarande svensk rätt. De åtgärder, som redan nu på lagstiftningens och lagtillämpningens väg här i Sverige vidtagits för bekämpande av krigets menliga verkningar på ifrågavarande område, kunna sammanfattas sålunda:

Till en början är att märka, att de författningar, som utfärdats, merendels endast avse patent. Något behov av särskilda bestämmelser i fråga om varumärken samt mönster och modeller har i allmänhet ej ansetts föreligga.

Prioritetsfristen för patentansökningar. Vad angår den i 25 § 1 mom. i förordningen angående patent angivna prioritetsfristen för patentansökningar, har densamma genom särskilda författningar tid efter annan utsträckts i fråga om uppfinningar, skyddade i sådana främmande stater, som gjort motsvarande medgivande för här i riket patenterade uppfinningar. De nu härutinnan gällande stadgandena innehållas i lagen den 25 april 1919 med särskild bestämmelse att tills vidare gälla i fråga om skydd för vissa främmande patent samt kungörelserna i samma ämne den 19 december 1919 och den 16 januari 1920 samt hava avseende å uppfinningar, vilka antingen genom patent eller ock

såsom nyttighetsmodell (modèle d'utilité) äro skyddade i någon av följande främmande stater, nämligen Amerikas förenta stater, Belgien, Brasiliens förenta stater, Danmark, Frankrike, Italien, Japan, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Stora Britannien och Irland, Tunis, Tyskland samt Österrike-Ungern. Enligt dessa bestämmelser skall tills vidare gälla, att om någon här i riket sökt patent å en uppfinning, varå han tidigare, dock ej före den 31 juli 1913, sökt skydd i den främmande staten, den härstädes gjorda ansökningen skall i förhållande till andra ansökningar ävensom med hänsyn till sådant hinder emot patents meddelande, som omförmäles i 3 § patentförordningen, betraktas så, som vore den gjord samtidigt med ansökningen i den främmande staten, detta dock under villkor att ansökningen här i riket skett före den 1 juli 1920 samt att sökanden hos patentmyndigheten härstädes, innan beslut av nämnda myndighet fattats om ansökningens kungörande i allmänna tidningarna, framställer anspråk på den i 25 § 1 mom. av samma förordning angivna företrädesrätt och därvid lämnar uppgift å den främmande stat, där skydd förut blivit sökt, ävensom å tiden, då det skett.

Vidare har genom tid efter annan utfärdade författningar anstånd lämnats med erläggande av vissa avgifter för bevarande eller förnyande av rättigheter på det industriella rättsskyddets område.

Anstånd
med erläg-
gande av
vissa av-
gifter.

Moratorielagen av den 5 augusti 1914 medgav betalningsanstånd i fråga om gäld, som förfallit före lagens utfärdande, till den 7 september 1914 och beträffande gäld, som förföll efter lagens utfärdande men före nyssnämnda dag, till dess en kalendermånad förflutit efter förfallotiden. Lagen, som i allmänhet icke ägde tillämpning å offentliga avgifter, förklarades dock skola gälla i fråga om sådana avgifter, som omförmälas i 11 § i förordningen angående patent och 9 § i lagen om skydd för varumärken.

Senare utfärdade moratorielagar hava ej onfattat dylika avgifter. Men genom särskilda författningar, den tidigaste av den 23 december 1914 och den sista av den 19 december 1919, har i fråga om årsavgift för patent, vars innehavare är bosatt utom riket, den i 11 § patentförordningen medgivna respittid av nittio dagar, varunder årsavgift kan erläggas med ökning av en femtedel, förlängts med tre kalendermånader. Författningen den 19 december 1919 avser sådana förhöjda avgifter, för vilkas erläggande tiden eljest skulle utlöpa under första halvåret 1920. En avgift, som exempelvis skolat inbetalas senast den 30 juni 1920, behöver således ej erläggas förrän den 30 påföljande september; endast vid underlåten betalning utöver sistnämnda dag förfaller patentet. Såsom synes, gälla

dessa senare författningar icke förnyelseavgifter för varumärken och ej heller årsavgifter för patent, vilkas innehavare äro bosatta inom riket.

Vissa lätt-
nader med
avseende
å patentans-
sökningars
behand-
ling.

Med avseende å behandlingen inom patent- och registreringsverket av ansökningar om patent hava, enligt vad ämbetsverket upplyser i sin skrivelse, på grund av kriget vissa lättnader i praxis medgivits sökandena.

Före kriget gällde i allmänhet, att när ämbetsverket meddelat föreläggande i ett patentärende, exempelvis för sökanden att yttra sig över framställd anmärkning om bristande nyhet hos uppfinningen eller att förtydliga beskrivningen, anstånd med föreläggandets fullgörande inom tid, som ursprungligen faststälts, på begäran kunde erhållas för en tid av högst två månader med möjlighet därjämte att erhålla ett ytterligare anstånd på lika lång tid. Vidare gällde, att anstånd med sådant kungörande av en patentansökan, som avses i 7 § patentförordningen, kunde medgivas för sammanlagt högst sex månader.

Under kriget hava anstånd beviljats i långt större utsträckning och merendels i enlighet med vad vederbörande begärt. Då ansökning ingivits i så ofullständigt skick att teknisk granskning av densamma ej kunnat företagas, eller då ansökningsavgift icke bifogats, har dock anstånd med fullgörande av ämbetsverkets föreläggande att avhjälpa dylik brist ej medgivits. I övrigt har inskränkning i anståndsmeddelandet allenast förekommit vid kollisionsfall, d. v. s. då en ansöknings vidare behandling varit beroende av en tidigare ansökning; i sådan händelse har anstånd, vad beträffar sistnämnda ansökning, meddelats endast efter prövning från fall till fall.

För att så småningom återkomma till normala förhållanden härutinnan har patent- och registreringsverket enligt beslut den 10 november 1919 begränsat anståndsmeddelandet på följande sätt: I ärende, däri sökanden före den 1 i nämnda månad erhållit anstånd med besvarande av föreläggande, komme ämbetsverket i allmänhet, såframt ej sökanden redan erhållit underrättelse att ytterligare anstånd icke medgaves eller andra särskilda omständigheter, såsom kollision med annan ansökan, föreläge, att bevilja ytterligare anstånd med föreläggandets fullgörande under högst tre månader, om sökanden vore bosatt i Europa, och fyra månader, om sökanden vore bosatt utom Europa, med angivande att vidare anstånd icke komme att medgivas, såframt sökanden ej styrkte förhållande, som omöjliggjorde föreläggandets fullgörande inom den utsatta tiden. Därest anstånd med kungörandet av en patentansökan meddelats före den 1 november 1919, komme i allmänhet, med enahanda undantag som i fråga om anstånd med besvarande av ett föreläggande, ytterligare uppskov med kun-

görandet väl att beviljas men endast för en tid av tre månader, dock så att sammanlagda anståndstiden icke komme att understiga nio månader.

Anmärkingar mot uppgivna brister i den svenska lagstiftningen på området hava under krigets gång icke saknats. De frågor, som härvid särskilt varit under behandling, röra *dels* patents förfallande på grund av underlåtenhet att i rätt tid erlägga årsavgift och *dels* det s. k. utövnings-tvånget för patent.

*Anmärkta
brister i den
svenska lag-
stiftningen.*

Under krigsåren hava vid åtskilliga tillfällen gjorts framställningar om återupplivande av patent, som förfallit till följd av uraktlåten avgiftsbetalning.

*Patents
förfallan-
de.*

I skrivelse den 12 januari 1915 hemställde patent- och registreringsverket i ett sådant fall, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för beredande av fortsatt giltighet åt ett patent, för vilket på grund av förhållanden, orsakade av kriget, årsavgift icke erlagts inom föreskriven tid. I infordrat utlåtande anförde justitiekanslersämbetet bland annat, att det ej torde med lag överensstamma att återuppliva ett redan förfallet patent. Kungl. Maj:t fann ock enligt beslut den 10 september 1915 framställningen icke föranleda någon åtgärd.

Enskilda framställningar i samma riktning hava sedermera städse lämnats utan bifall.

I skrivelse den 16 december 1918 till ministern för utrikes ärendena hemställde härvarande tyske minister å sin regerings vägnar om vidtagande av åtgärder från svensk sida för återställande av försutten tid för inbetalning av patentavgifter. Enligt skrivelsen hade ett antal svenska patent, tillhöriga en namngiven tysk medborgare, under år 1917 förfallit, enär patenthavaren hållits i engelsk fångenskap och därunder saknat möjlighet att erlägga årsavgifter för patenten. Sannolikt befunne sig många personer i följd av kriget, särskilt på grund av krigsfångenskap, i enahanda läge. Åtgärder i den uti skrivelsen ifrågasatta riktning påbjödes av billighetsskäl. Erkännas måste, att de lättnader, som i Sverige medgivits beträffande inbetalning av årsavgifter, med hänsyn till arten och varaktigheten av de genom kriget uppkomna hindren för vederbörande att iakttaga vad på dem ankomme icke vore tillräckliga för att skydda dem mot en obillig rättsförlust. Att märka vore, det svenskar, som möjligen genom kriget blivit urståndsatta att i Tyskland iakttaga frister av liknande slag, där åtnjöte rätt att få sålunda försutten tid återställd. Från tysk sida vore alltså redan uppfyllt vad som erfordrades för ömsesidighet.

Patentombudet, filosofie kandidaten L. Romell anförde i en till finansdepartementet ingiven skrift av den 27 mars 1919 huvudsakligen följande i samma ämne: Förlängningen av den ordinära fristen för betalning av årsavgifter för patent med endast tre månader en gång för alla och allenast till förmån för patenthavare, bosatta utom riket, vore, i betraktande av krigets långvarighet och de genom krigstillståndet skapade oöverstigliga svårigheter att fullgöra betalningen, alldeles otillräcklig. Utomordentliga förhållanden krävde självfallet utomordentliga åtgärder. Detta hade också flerstades beaktats, bland annat i Danmark. Där hade den ordinära fristen för årsavgifters betalning förlängts icke med en kort termin en gång för alla utan successivt, så att man nu kunde med laga verkan erlægga avgifter, som enligt före kriget gällande bestämmelser skulle hava inbetalts för flera år sedan. En lag, som möjliggjorde förnyelse eller återupplivande av de svenska patent, vilka under kriget förlorat sin giltighet till följd av utebliven betalning av årsavgifter, skulle helt säkert vara en mycket välbetänkt åtgärd. Och en sådan lag torde böra omfatta icke blott patent, vilkas innehavare vore bosatta utom riket, utan samtliga patent, som under kriget förfallit till följd av utebliven betalning av årsavgifter. Distinktionen mellan inom och utom riket bosatta patenthavare syntes nämligen vara ett missgrepp, då ju kriget och dess verkningar ingalunda lämnat oss svenskar oberörda utan tvärtom utsatt oss för direkt våld, till stor del lamslagit våra industrier och försämrat det ekonomiska läget för stora massor av befolkningen, i många fall ända till ruin.

I infordrat utlåtande av den 17 april 1919 över nämnda båda framställningar yttrade patent- och registeringsverket bland annat följande: Vad anginge patent, tillhörande här i riket bosatta personer, kunde någon giltig grund för ett återupplivande av sådana, på grund av bristande avgiftsbetalning förfallna patent näppeligen anses föreligga. I en stor del av de i utlandet utfärdade moratoriebestämmelserna — för vilka ämbetsverket förut redogjort i sitt utlåtande — hade såsom villkor för däri medgivna lättnader stadgats, att patenthavaren skulle visa, att han av krigstillståndet varit hindrad att fullgöra honom åliggande förpliktelser. Även om världskriget berett många patenthavare här i riket svårighet för uppfinningarnas exploaterande och därav följande svårighet att fullgöra inbetalningarna av föreskrivna patentavgifter, torde denna omständighet, vars ledande i bevis för övrigt syntes vara förenat med stora vanskligheter, ej kunna likställas med sådant hinder, som avsåges i nyssnämnda bestämmelser. Också hade samtliga här i riket utfärdade författningar om anstånd med erläggande av patentavgifter, med undantag av lagen den 5 augusti 1914, endast avsett patenthavare, bosatta utom riket. Men även i fråga

om patent, tillhörande utom riket bosatta personer, torde återupplivande av en gang förfallna patent möta synnerligen stora betänkligheter. Hän-syn måste därvid jämväl tagas till det förhållandet att, sedan patenten förfallit, de frigivna uppfinningarna kunde hava blivit utövade här i riket av annan än patenthavarna. Alla under kriget förfallna patent hade på vanligt sätt i allmänna tidningarna kungjorts såsom avförda ur patent-registret, varför utövarna av dylika uppfinningar måste anses hava ett fullt berättigat intresse i att sålunda möjligen sedan flera år bestående rätts-förhållanden icke utan tvingande nödvändighet rubbades. Och även om vid ett eventuellt återupplivande av ett förfallet patent den mellanliggande tiden frånräknades och patentet betraktades såsom saknande giltighet för denna tid, skulle nämnda intresse icke kunna anses vara behörigen till-godosett. Detta intresse omfattade även uppfinningens fortsatta utnyttjande. Ämbetsverket hade emellertid med det sagda icke velat förklara det vara absolut uteslutet, att bestämmelser uti ifrågasvarande hänseende skulle kunna meddelas; men ämbetsverket vore av den uppfattningen att, om ett sådant återupplivande av patent, som ifrågasatts, skulle kunna ske, detta borde ifrågakomma endast under förutsättning av en internationell överenskom-melse om reglerande av under krigstiden suspenderade eller förverkade rättigheter å det industriella rättsskyddets område. På grund av vad så-lunda blivit anfört ansåge ämbetsverket, att några bestämmelser i det i de remitterade framställningarna angivna syfte för det dåvarande icke borde meddelas.

Upprepade framställningar i enahanda riktning hava även sedermera gjorts av förbemälde Romell, därvid jämväl frågan om återupptagande av förfallna eller avslagna patentansökningar något berörts.

I skrivelse den 6 juni 1918 hemställde svenska uppfinnareföreningen, att enär i flera länder, vilkas patentlagar föreskreve, att patenterad upp-finning inom viss tid måste utövas inom landet, till följd av världskriget åtgärder vidtagits för att mildra detta utövningstvång, Kungl. Maj:t täck-tes låta utröna, vilken rättsställning svenska patenthavare intoge i fråga om skyldigheten att utöva patenterade uppfinningar i vissa av de unionen till skydd för den industriella äganderätten tillhörande länder, samt att, därest lättnader med hänsyn till de i vårt land gällande bestämmelser om patenterade uppfinningars utövning erfordrades, för att svenska patent-havare i dessa länder skulle komma i åtnjutande av den under rådande förhållanden synnerligen värdefulla förmånen att kunna utan rättsförlust underlåta att där utöva sina patenterade uppfinningar, åtgärder måtte vid-tagas, för att sådana lättnader skulle komma till stånd.

Utövnings-
tvånget.

Utlåtande över framställningen avgavs den 29 november 1918 av patent- och registreringsverket. Härvid lämnade ämbetsverket först en utredning angående svenska patenthavares rättsställning utomlands i förevarande avseende och hänvisade bland annat till den i art. 5 av den reviderade pariskonventionen förekommande bestämmelsen att en patenthavare icke skulle kunna till följd av underlåten utövning förverka sitt patent i ett unionsland, förrän tre år förflutit från ansökningens ingivande i detta land, och endast för det fall att patenthavaren icke förmådde visa giltigt skäl för sin underlåtenhet. Beträffande gällande svensk rätt erinrade ämbetsverket om innehållet i 15 § patentförordningen, enligt vilket lagrum påföljden för underlåtenhet att utöva en patenterad uppfinning icke vore patentets förlust, utan endast att annan kunde förvärva rätt att utöva uppfinningen med skyldighet att därför utgiva ersättning till patenthavaren. Att lättnader — yttrade ämbetsverket vidare — i utövningstvänet utomlands skulle vara till gagn för svenska innehavare av utländska patent, vore tydligt. Men å andra sidan finge icke förbises, att särskilt under dåvarande förhållanden en motsvarande lättnad i utövningstvänet för utländska innehavare av svenska patent skulle kunna för den svenska industrien verka mer än vanligt oförmånligt. En sådan patenthavare hade tillförne hit till riket infört de patenterade föremålen, och ehuru han därvid underlåtit att, såsom hans skyldighet varit, utöva uppfinningen i Sverige, hade anledning saknats att från den svenska industriens sida mot honom föra talan enligt 15 § patentförordningen, då nämligen denna industris intresse att hava tillgång till de patenterade föremålen på ett tillfredsställande sätt tillgodosetts genom importen. Då emellertid importmöjligheterna vid tiden för utlåtandets avgivande vore i hög grad kringskurna, kunde möjligheten att med stöd av nyssnämnda lagstadgande tilltvinga sig rätt att utöva en uppfinning för det dåvarande äga särskilt stor betydelse för åtminstone vissa av våra industrigrenar. Ändringar i gällande bestämmelser rörande patenterad uppfinnings utövning, varigenom nämnda möjlighet borttoges eller inskränktes, syntes under inga omständigheter böra ifrågakomma, med mindre tillfälle lämnats representanter för industrien att yttra sig därom. Såsom de internationella förhållandena den senaste tiden utvecklat sig, föreläge enligt ämbetsverkets mening ej tillräcklig anledning att för det dåvarande vidtaga några åtgärder i förevarande hänseende.

Föredraganden lämnade därefter en översikt över de bestämmelser, som i utlandet meddelats till skydd för den industriella äganderätten gentemot krigets menliga verkningar, vilken översikt skulle såsom bilaga A fogas vid detta protokoll. Föredraganden anförde vidare:

De rättsförluster och olägenheter, som världskriget föranlett på det industriella rättsskyddets område, äro betydande. Ej blott i de krigförande staterna utan även i de neutrala hava dessa verkningar framträtt, givetvis dock mindre i de senare. Den osäkra postgången, brevcensuren och andra förhållanden hava medfört, att handlingar i ärenden rörande industriellt rättsskydd och lagstadgade avgifter för vinnande, uppehållande eller förnyande av sådant skydd ej i rätt tid framkommit. Omöjligheten eller åtminstone svårigheten att anskaffa nödig materiel och arbetskraft, vissa industriers lamslående, den allmänna ekonomiska krisen, hela länders ockuperande av fienden jämte andra med kriget förknippade omständigheter hava lagt hinder i vägen för utnyttjande av patent och andra skyddsrätter. Särskilt vid mobilisering och krigsfångenskap hava svårigheterna för vederbörande att bevaka och utnyttja sin rätt ofta varit hart när oöverstigliga.

Behovet av utsträckt svensk lagstiftning.

Dess begränsning till patenträttens område.

Medan å ena sidan i krigförande stater lagbestämmelser meddelats, som där kringskurit möjligheten för undersåtar i fiendeland att förvärva industriella skyddsrätter eller utnyttja redan förvärvade sådana, hava å andra sidan såväl i neutrala som i krigförande stater bestämmelser utfärdats i syfte att, särskilt för egna samt icke fiendliga staters undersåtar, lindra omförmälda verkningar av kriget.

Beträffande frågan om behovet för vårt lands vidkommande av utsträckt lagstiftning i ämnet yttrar patent- och registreringsverket i sin förutnämnda framställning:

Patent- och registreringsverket.

Såsom förhållandena utvecklats sig, syntes en allmän strävan göra sig gällande bland unionsstaterna att efter krigets upphörande på ett mera tillfredsställande sätt, än dessförinnan kunnat ske, tillgodose de intressen rörande det industriella rättsskyddet, vilka satts på spel genom världskriget. De åtgärder, som förut här i landet vidtagits för att skydda dessa intressen, kunde icke anses motsvara de fordringar i berörda hänseende, som framställts i bernbyråns, efter vad det ville synas, av ett flertal unionsstater i princip godkända avtalsförslag.

Bernbyrån föresloge emellertid, att de ifrågasatta bestämmelserna skulle omfatta såväl patentärenden som varumärkes- och mönsterärenden. Beträffande de båda sistnämnda grupperna av ärenden hade några av kriget föranledda särbestämmelser icke utfärdats här i landet. Yrkanden på sådana hade ej heller förekommit.

Mönsterregistreringen, som här endast omfattade alster av metallindustrien, vore utan större betydelse. Blott ett ringa fåtal utländska ansökningar om mönsterregistrering förekomme, och ytterst sällan torde innehavare av svenska mönster söka registrering för dem i utlandet. En

provisorisk lagstiftning för att ytterligare värna om dessa skyddsrätter syntes ämbetsverket obehövlig.

Ej heller i fråga om varumärken torde — säger ämbetsverket — lagstiftningsåtgärder i berörda hänseende vara av behovet påkallade. Den mest i ögonen fallande olägenhet, som kunde tänkas drabba innehavaren av ett varumärke, vore, att till följd av försenad postgång eller andra förhållanden under kriget en förnyelseansökan (se 9 § i lagen om skydd för varumärken) ej framkommit inom behörig tid. Men i sådant fall funnes ju möjlighet för varumärkesinnehavaren att genom ny registrering skydda märket. Enda risken vore, att någon annan under mellantiden sökt registrering av märket; med denna eventualitet syntes man emellertid knappast behöva räkna, såvitt av förhållandena här kunde bedömas. På liknande sätt torde i utlandet registrerade svenska varumärken, som till äventyrs under kriget satts ur kraft, åter kunna bringas till giltighet. Någon klagan från innehavare av svenska varumärken över förlorade skyddsrätter i detta avseende hade icke försports.

Annorlunda ställde sig saken beträffande patentärenden. Härutinnan syntes provisoriska lagbestämmelser böra utfärdas på grundval av bernbyråns förslag till avtal.

Framför andra torde utländska patenthavare och patentsökande här i landet genom världskriget hava vållats svårigheter och rättsförluster, som icke kunnat undvikas. Belysande härför vore de ofta förekommande framställningar från utlandet om förnyad giltighet av patent, som förfallit på grund av uraktlåten inbetalning i rätt tid av årsavgifter. Även kunde omnämnas, att ämbetsverket från tvenne härvarande patentombud nyligen emottagit meddelanden att i Ungern förhållandena vore sådana, att möjlighet ej förefunnes att anskaffa de nödvändiga utländska betalningsmedlen och inom föreskriven tid inbetala förfallna årsavgifter. Förhållandena särskilt i de krigförande länderna hade ock i många fall omöjliggjort åstadkommande av den utredning, som varit erforderlig för patentansökningarnas fortsatta behandling.

Svenska patenthavare och patentsökande i utlandet torde — fortsätter ämbetsverket — ej i lika hög grad hava lidit av krigstillståndet. Den ojämna postgången och censuren i de krigförande länderna hade dock förorsakat åtskillig osäkerhet i fråga om handlingars framkomst i rätt tid. Givetvis hade vederbörande även haft svårigheter och i många fall varit urständssatta att utöva sina uppfinningar, varför måhända en del patent fått förfalla.

För svenska patenthavare inom landet hade säkerligen verkningarna av kriget tett sig olika. Åtskilliga torde hava till följd av kriget skör-

dat betydande vinst på sina uppfinningar, under det för andra exempelvis svårigheten att anskaffa nödig materiel mer eller mindre lagt hinder i vägen för uppfinningarnas utövande.

Ett tungt vägande skäl för ämbetsverket att ifrågasätta en provisorisk lagstiftning inom förevarande område vore, att Sverige rörande dessa förhållanden syntes böra mot andra stater, tillhörande patentunionen, visa det största möjliga tillmötesgående, som vore förenligt med Sveriges intressen.

Såväl kommerskollegium som de korporationer, vilka till kollegium inkommit med yttranden i saken, nämligen svenska föreningen för industriellt rättsskydd, svenska uppfinnareföreningen och svenska patentombuds-föreningen, hava ansett en mera omfattande lagstiftning i föreliggande ämne än den nuvarande av behovet påkallad. Utlåtanden.

Så t. ex. anför svenska uppfinnareföreningen: Ett skyndsamt återställande och befastande av normala internationella förhållanden i avseende å patentskyddet, särskilt i betraktande av dettas betydelse för teknikens framåtskridande, syntes föreningen i hög grad eftersträvansvärt, desto hellre som svenska patenthavare och patentsökande i utlandet torde hava lidit minst lika betydande avbräck genom världskriget som utländska patenthavare och patentsökande här i landet, och ansåge föreningen således, att Sverige borde i sin mån bidra till hithörande angelägenhetens ordnande.

Den av patent- och registreringsverket föreslagna begränsningen till allenast patenträttens område har ej från något håll mötts av invändning.

Även jag finner lagstiftningsåtgärder i ämnet synnerligen önskvärda och därför böra genomföras, om ock, på sätt längre fram skall angivas, vissa svårigheter därutinnan kunna möta. Den omständigheten att flera under kriget neutrala länder vidtagit långt mera effektiva åtgärder i förevarande syfte än Sverige, synes ock tala för utsträckt lagstiftning i vårt land. En viss likformighet mellan lagstiftningarna i de länder, som anslutit sig till patentunionen, är givetvis eftersträvansvärd, detta även om en sådan separatunion, som bernbyrån ifrågasatt, ej skulle komma till stånd. Departementschefen.

Vad angår varumärkes- och mönsterärenden, synes emellertid, att döma av den vunna utredningen, något verkligt behov av extraordinära lagbestämmelser även å dessa områden av det industriella rättsskyddet icke föreligga. Det må ock framhållas, att varken den norska lagstiftningen eller den nya danska lagen i ämnet avser varumärkes- eller mönsterärenden. Något hinder att, med reservation för nämnda slags ärenden, i övrigt bi-

träda den av bernbyrån föreslagna separatkonventionen torde icke föreligga. I särskild skrivelse den 13 januari 1920 till patent- och registreringsverket har byrån på förfrågan meddelat, att i de svar å byråns cirkulärskrivelse, som dittills inkommit från olika länders patentmyndigheter, väl uttalats gillande av den princip, som fått sitt uttryck i byråns avtalsförslag, men ej närmare angivits sättet för tillämpandet av denna princip eller de eventuella begränsningar, den borde undergå. De stater, som biträdde konventionen, kunde göra reservationer av ett eller annat slag, t. ex. i fråga om varumärkes- och mönsterärenden. Uttalande i samma riktning har ock gjorts i schweiziske ministerns förut omförmälda skrivelse. Med hänsyn till vad sålunda anförts finner jag mig icke böra föreslå några bestämmelser rörande nämnda slags ärenden.

Närmare bestämmelse av lagstiftningens omfattning.

De frågor, varom bernbyråns avtalsförslag innehåller föreskrifter, äro, såvitt angår patentärenden, följande: 1) prioritetsfristens förlängning, 2) återupptagande av förfallna eller avslagna patentansökningar, 3) återupplivande av patent, som förfallit på grund av underlåtenhet att erlägga årsavgifter, och 4) anstånd med den obligatoriska utövningen av patenterade uppfinningar.

Förlängning av prioritetsfristen.

Vad då först beträffar frågan om förlängning av prioritetsfristen, måste denna fråga anses i vårt land på ett tillfredsställande sätt ordnad redan genom lagen den 25 april 1919 samt de i anslutning därtill utfärdade kungörelserna den 19 december nämnda år och den 16 januari 1920. Enligt dessa författningar, som återgivits vid redogörelsen för hittillsvarande svensk rätt på området, har prioritetsfristen med avseende å vissa länder utsträckts till och med den 30 juni 1920 eller således till den i art. 1 av bernbyråns avtalsförslag ifrågasatta tid, och att än vidare framflytta denna tidpunkt synes icke erforderligt. Komma andra främmande stater än de, som angivas i ovannämnda kungörelser, att medgiva liknande utsträckning av prioritetsfristen som den hos oss genomförda, kunna bestämmelserna i omförmälda lag göras tillämpliga även i förhållande till dessa stater. Någon ytterligare lagstiftning i förevarande hänseende lär alltså ej vara behövlig. Denna uppfattning har ock uttalats av patent- och registreringsverket, utan att densamma föranlett gensägelse från något håll.

Förlängning av patenttiden.

Innan jag övergår till återstående av bernbyrån upptagna frågor, vill jag erinra, att vissa främmande lagstiftningar på området särskilt i två avseenden innehålla bestämmelser, vartill motsvarigheter saknas i bern-

byråns förslag till avtal, nämligen *dels* rörande förlängning av patenttiden och *dels* angående nedsättning eller helt efterskänkande av årsavgifter för patent; och får jag därom hänvisa till den redogörelse, som i bilagan A lämnas för gällande fransk, belgisk, engelsk och dansk rätt.

Nedsättning eller efterskänkande av årsavgifter.

I sistberörda hänseende hava lagbestämmelser icke hos oss från något håll påkallats, varemot olika meningar gjort sig gällande angående den förstnämnda av nu behandlade frågor.

Beträffande denna yttrar patent- och registreringsverket — efter att hava återgivit bernbyråns i dess cirkulärskrivelse gjorda uttalande att denna fråga vore alltför omtvistad och invecklad och såges under alltför olika synpunkter i de skilda länderna, för att bestämmelser därom lämpligen skulle kunna upptagas i det ifrågasatta avtalet — huvudsakligen följande: Obestriddt skulle ett visst berättigat intresse tillgodoses genom möjligheten att erhålla förlängning av patentens giltighetstid. Många patenthavare hade under kriget ej kunnat utnyttja sina patent till följd av krigstjänst, eller emedan deras verksamhet måst inriktas på krigsindustri, eller av brist på råmateriel eller arbetskrafter. Härvid kunde dock invändas, att även andra industriidkare lidit förlust genom kriget, utan att ersättning beretts dem från det allmännas sida. En utsträckning av patenttiden för alla patent syntes ämbetsverket möta synnerligen stora betänkligheter på grund av den rättsosäkerhet inom industrien, som därigenom komme att skapas. Skulle åter en utsträckning av patenttiden medgivnas efter prövning från fall till fall, huruvida och i vad mån en ansökan om förlängning grundade sig på förhållanden, som förorsakats av kriget, bleve visserligen nämnda rättsosäkerhet mindre men vore ändock att förvänta ett synnerligen stort antal sådana ansökningar, för vilkas bedömande komme att fordras ett omfattande bevismaterial och vilkas rättvisa behandling komme att kräva en vidlyftig utredning och i många fall draga lång tid. Ämbetsverket hyste den uppfattningen att en förlängning av giltighetstiden för patent icke vore förenlig med svensk industris intressen och ansåge sig ej böra göra framställning om utfärdande av lagbestämmelser i berörda riktning.

Patent- och registreringsverket.

Denna uppfattning delas emellertid icke av de korporationer, som yttrat sig över patent- och registreringsverkets skrivelse, och ej heller av kommerskollegium.

Utlåtanden.

Svenska föreningen för industriellt rättsskydd anför genom sin styrelse följande: Styrelsen sympatiserade livligt med den tanke, som låge till grund för patent- och registreringsverkets ifrågavarande framställning, och ansåge, att Sverige icke borde undandra sig att deltaga i ett internationellt ordnande av hithörande förhållanden. Emellertid hade man att

räkna med att i förevarande avseende i skilda länder komme att förefinnas olikartade föreskrifter, genom vilka förmåner av ifrågavarande slag beredd-
des vederbörande i olika omfattning. Givetvis vore det för svenska upp-
finnare och patenthavare synnerligen angeläget, att de i utlandet kunde i
största möjliga utsträckning komma i åtnjutande av dylika förmåner. Men
då i allmänhet reciprocitet torde komma att fordras, kunde med fog ifråga-
sättas, om de medgivanden, det föreliggande förslaget innebure, ur denna
synpunkt vore tillräckliga. Styrelsen förbisåge naturligtvis icke, att alla
medgivanden i den riktning, varom fråga vore, åtminstone teoretiskt kunde
sägas inkräkta på allmänhetens rätt och hindra industriens handlingsfrihet.
Men något verkligt men torde den inhemska industrien icke lida, om man
ej blott beredde möjlighet att få förfallna patent åter sätta i kraft utan
även gäve patenthavare, vilkas patent ägt bestånd under tiden för världs-
kriget, då i allmänhet möjligheten att utnyttja uppfinningar varit mindre
än under normala förhållanden, en kompensation i förlängd skyddstid.
Med kännedom om att i England, utan villkor av reciprocitet, patenttiden
såväl för hädanefter meddelade som för redan bestående patent förlängts
med två år, kunde styrelsen icke finna några betänkligheter mot att med
den begränsning, som fordran på reciprocitet innebure, en sådan förläng-
ning medgäves för patent, som varit gällande under världskriget. Genom
en sådan åtgärd skulle svenskar tillförsäkras möjlighet att i flera främ-
mande länder, där fordran på reciprocitet i sådant avseende vore uppställd,
komma i åtnjutande av motsvarande förmån, och detta förhållande syntes
styrelsen vara värt stort beaktande. Styrelsen hade ej kunnat undgå att
finna en viss ojämnhet i den förmån, möjligheten till återupplivande av
förfallna patent, utan förlängning av skyddstiden, enligt förslaget inne-
bure, i det förmånen beträffande yngre patent bleve långt större än med
avseende å patent, som efter återupplivandet hade endast en kort tid kvar
av den femtonåriga patenttiden, detta särskilt i betraktande av skyldig-
heten att erlagga avgift även för tiden före återupplivandet.

Svenska uppfinnareföreningen förklarar sig vilja förordna, att den
ifrågasatta lagen upptog ett stadgande, enligt vilket i ett patents skydds-
tid ej skulle inräknas den tid, krigstillståndet varit rådande, i den mån
den infölle efter patentets sökande; stadgandet borde dock för utlänningar
komma i tillämplighet endast under förutsättning av full reciprocitet.

Svenska patentombudsföreningen anför bland annat:

Gentemot patent- och registreringsverkets uppfattning angående frå-
gan om utsträckning av patentens giltighetstid hade föreningen en avvi-
kande åsikt. Föreningen ansåge nämligen, att det vore med den svenska
industriens intresse förenligt, att en förlängning av patentens giltighetstid

erhöll. Detta gällde naturligtvis endast sådana industriidkare, vilkas tillverkningar vore skyddade genom patent. Att även andra industriidkare lidit förlust under kriget, syntes föreningen ej höra till saken, då de föreslagna lagbestämmelserna endast berörde patentskydd, på vilket dessa industriidkare i varje fall icke hade anspråk. Det syntes föreningen påtagligt, att patentägarande industriidkare varit mer eller mindre hindrade av krigstillståndet att till fullo utnyttja sina patenträttigheter, och det torde därför få anses rättvist, att de åtminstone till någon del finge igen vad de därigenom förlorat.

Särskilt för sådana industriidkare, som arbetade på export till utlandet och som hade sin exploatering där skyddad genom patent, torde det vara av berättigat intresse, att bestämmelser om förlängning av patenttiden i Sverige infördes, ty därigenom skulle möjligheten för sådana patenthavare att komma i åtnjutande av en utsträckning även av deras utländska patents giltighetstid högst väsentligt ökas. Det finnes nämligen redan nu anledning att antaga, att även i de länder, där fordran på ömsesidighet icke vore uttryckligen uttalad, den största hänsyn komme att vid behandlingen av frågan om förlängning av ett patent, tillhörigt en utländsk undersåte, tagas till det förhållandet, huruvida motsvarande förmåner medgäves landets undersåtar. Medgäve den svenska lagen icke förmånen av förlängning av patenttiden åt utländska patenthavare, så torde svenska patenthavare i utlandet med mycket få undantag också bliva uteslutna från densamma. Detta vore för svenska patenthavare i utlandet en utomordentligt stor nackdel, ty i regel hade för dem en stor del av den tid, krigstillstånd varit radande, gått förlorad, så att den tid, under vilken de bort kunna draga nytta av sina patent, väsentligt förkortats.

Föreningen ville därför uttala önskvärdheten av att i den här ifrågasvarande lagen intoges bestämmelser även angående förlängning av patents giltighetstid.

Att en prövning från fall till fall, huruvida en ansökning om förlängning verkligen grundade sig på av kriget förorsakade förhållanden, skulle fordra en synnerligen vidlyftig utredning, syntes föreningen uppenbart, och ansåge föreningen därför, att en sådan prövning icke borde ifrågakomma. Däremot syntes det engelska systemet med en automatisk förlängning av två år vara synnerligen tilltalande, då därvid patent- och registreringsverket icke behövde särskilt behandla de ifrågakommande fallen. Den i England bestämda tiden av endast två år syntes föreningen vara en med rättvisa överensstämmande tid, då det väl endast i undantagsfall kunde förutsättas, att en patenthavare under hela krigstillståndet varit helt och hållet urståndsatt att exploatera sitt patent.

Kommerskollegium anför i sitt utlåtande:

I fråga om utsträckning av patentens giltighetstid torde det få be-tecknas såsom ett viktigt industriellt intresse, icke blott att inhemsk ägare av svenskt patent bereddes tillfälle till förlängt skydd för detsamma, utan även att sådant skydd kunde erbjudas utländsk innehavare av svenskt pa-tent, under förutsättning att reciprok behandling i dennes hemland komme svensk patenthavare till del. Man torde nämligen icke kunna bortse från det förhållandet att, om i vårt land patenttiden icke utsträcktes, därigenom visserligen svensk industri erhöle möjlighet att tidigare utan licens an-vända vissa patenterade förfaringssätt, men att samtidigt svenska inne-havare av utländska patent förlorade ett säkerligen oundgängligt stöd för krav på förlängning av sina patent i sådana länder, som möjliggjort för-längning av patentskyddet.

Kollegium förbisåge icke svårigheten att lämna ett allmänt med-givande av patenttidens förlängning, omfattande såväl gällande som genom patenttidens utgång under kristiden förfallna ävensom enligt nu föreslagna regler återupplivade patent.

Emellertid torde — yttrar kollegium vidare — de genom patent-tidens utgång normalt förfallna patenten kunna med fog lämnas å sido vid ett medgivande av fortsatt patentskydd. Dessa äldre patent, vilka upprätthållits ända till slutet av skyddstiden, vore relativt fåtaliga och torde huvudsakligen representera verkligt värdefulla uppfinningar, vilka framgångsrikt tillämpats under en följd av år och sålunda lämnat sina ägare huvudparten av vinsten redan före kristiden. Utnyttjandet av yngre patent torde däremot i många fall blivit väsentligt hindrat under världs-kriget, i det att antingen åtgärderna för deras exploatering måst ställas på framtiden eller ock redan träffade uppgörelser om industriell tillämp-ning eller påbörjad sådan helt eller delvis icke kunnat fullföljas. De onormala förhållanden, som rått under kristiden, hade säkerligen i vida större utsträckning minskat värdet av yngre patent än av äldre.

En komensation för dylika förluster kunde naturligen icke lämnas på ett sätt, som innebure full rättvisa åt alla patenthavare. Icke ens genom en prövning från fall till fall, om en sådan undersökning över huvud taget vore praktiskt genomförbar, skulle väl säkerhet för en fullt riktig bedöm-ning vinnas.

Det torde således — fortsätter kollegium — av flera skäl vara lämp-ligt att inskränka sig till en enhetlig åtgärd, som utan att göra anspråk på ett fullständigt tillgodoseende av alla rättvisans krav likväl praktiskt löste frågan beträffande de intressen, som mest lidit intrång, det ville säga de med innehav av yngre patent förbundna, och samtidigt bildade en till-

fyllestgörande utgångspunkt för reciprocitetskrav från svensk sida gentemot utlandet.

Kollegium trodde sig hava funnit en sådan utväg i ett medgivande av med två år generellt förlängd giltighetstid *dels* för alla vid viss tidpunkt, förslagsvis den 1 april 1920, gällande svenska patent, *dels* för sådana svenska patent, som återupplivats enligt de ifrågasatta reglerna.

I likhet med patent- och registreringsverket anser jag förevarande lagstiftning nu böra begränsas till de frågor, som av bernbyrån upptagits. Jag underkänner ej vikten av de skäl, som de hörda korporationerna och kommerskollegium anfört till förnån för en tillfällig förlängning av patenttiden. Men förhållandena i vårt land äro dock annorlunda än i de krigförande stater, som vidtagit åtgärder i här berörda syfte. Av neutrala länder har blott Danmark förlängt patenttiden och endast på det sätt att efter prövning i varje särskilt fall utsträckning av tiden må beviljas, ett system som icke förordats i något av de avgivna yttrandena. Farhågan för att svenska innehavare av utländska patent icke skulle komma i åtnjutande av utomlands stadgad utsträckning av patenttiden, därest ej motsvarande medgivande gäves åt utländska innehavare av svenska patent, synes ock vara överdriven. Någon sträng reciprocitetsgrundsats torde ej skäligen kunna tillämpas i detta fall, eftersom krigstillståndet haft helt annan verkan med avseende å utövande av uppfinning i krigförande land än i neutralt land. Hittills torde ej heller en dylik grundsats hava generellt hävdats. På grund av det sålunda anförda finner jag mig icke för närvarande kunna förorda någon lagstiftning i förevarande punkt.

Departementschefen

Jag övergår härefter till de av bernbyrån upptagna spörsmål, som icke redan förut av mig behandlats.

Mot de ifrågasatta bestämmelserna om *återupptagande av patentansökningar* och *återupplivande av patent* kan med ett visst fog invändas, att när en patentansökan förklarats förfallen eller avslagits, respektive ett beviljat patent i följd av underlåtenhet att betala årsavgift för detsamma upphört, ett återupptagande av ansökningen eller ett återupplivande av patentet skulle innebära en rättslig oformlighet. Då ett patent upphör, blir uppfinningen så att säga allmän egendom. Såväl i detta fall som när en patentansökan förklarats förfallen eller avslagits, kan uppfinningen hava börjat utövas av annan. Därest emellertid bestämmelser träffas till skyddande av dennes berättigade intresse, synas oförmälda betänkligheter ej få verka hindrande.

Principiella betänkligheter mot den föreslagna lagstiftningen.

Vad angår de tilltänkta bestämmelserna om *lindring i utövnings-tvånget*, kan ju sägas, att när rätt att väcka sådan talan om tvångslicens,

som angives i 15 § patentförordningen, en gång uppkommit, denna rätt icke bör genom senare tillkommen lag rubbas. Men att ej heller denna synpunkt kan få lägga hinder i vägen för en eljest önskvärd lagstiftning, finner jag för min del uppenbart. Det bör emellertid tillses, att undantag göres med avseende å redan vid lagens ikraftträdande anhängiggjorda rättegångar enligt nämnda paragraf.

Prövning
från fall
till fall eller
mera gene-
rell lagstift-
ning.

En viktig fråga, som det gäller att besvara i detta sammanhang, är den, om för lagens tillämplighet bör fordras en prövning i varje särskilt fall, huruvida det bristfälliga fullföljandet av ansökningen, den underlåtna inbetalningen av årsavgift eller den bristande utövningen av uppfinningen berott på förhållande, som skapats av krigstillståndet, eller om åt lagen bör givas en mera generell karaktär.

Patent- och
registrerings-
verket.

Patent- och registreringsverket — som, i likhet med vad jag ärnar föreslå, i sin skrivelse förutsätter, att ärenden om återupptagande av patentansökningar och återupplivande av patent skola behandlas och avgöras av ämbetsverket såsom första instans — yttrar rörande nämnda båda slags ärenden följande i nyssberörda fråga: Då lagbestämmelserna avsåge att reglera de olägenheter, som förorsakats av kriget, låge det närmast till hands att anse en dylik prövning böra ske, men å andra sidan torde denna prövning bliva förenad med synnerligen stora vanskligheter, särskilt då de förhållanden skulle tagas under omprövning, varå utländska patentsökande eller patenthavare grundade sina ansökningar. Ämbetsverket befarade ej, att ett mera allmänt medgivande till återupptagande av patentansökningar eller återupplivande av patent skulle missbrukas. Den möjlighet, som under krigsåren beretts vederbörande att erhålla anstånd med fullgörande av verkets förelägganden, hade i stor utsträckning tagits i anspråk och torde hava verkat därhän, att en ansökan merendels ej släppts, förrän ett fortsättande av behandlingen funnits lönlöst. Äldes det vidare de patenthavare, som sökte återupplivande av patent, att erlægga årsavgifter även för den tid patenten varit förfallna, något som ämbetsverket ansåge skäligt, torde detta komma att verka såsom en hämsko mot ansökningar om upplivande av mindervärdiga eller värdelösa patent. Vidtoges endast säkerhetsåtgärder, så att godtroende tredje mans rätt på ett tillfyllestgörande sätt tillgodosåges, syntes ett mera allmänt medgivande, varom förut nämnts, icke möta någon olägenhet.

Över patentansökningar, som under tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 31 december 1919 förklarats förfallna eller avslagits, samt patent, som under samma tid blivit avförda ur patentregistret, lämnar patent- och registreringsverket följande uppgift:

Å r.	Förfallna ansökningar.	Avslagna ansökningar.	Avförda patent.
1914 $\frac{1}{8}$ — $\frac{31}{12}$	42	236	488
1915 hela året	142	534	1,239
1916 > >	142	550	2,543
1917 > >	134	509	1,339
1918 > >	156	636	1,180
1919 > >	168	721	1.125

Den åsikt, patent- och registreringsverket gjort gällande i denna fråga, har ej mött gensägelse från kommerskollegii och i saken hörda korporationers sida. Av särskilt intresse är, att farhågor icke uttalats för att ett alltför stort antal framställningar om återupptagande av patentansökningar och återupplivande av patent skulle inkomma.

Utlåtanden.

I likhet med patent- och registreringsverket finner även jag mig böra såväl i nyssnämnda av ämbetsverket berörda hänseenden som ock rörande utövningstvångets lindrande förorda en i allmänhet generell lagstiftning, och torde jag därvid få framhålla, hurusom denna ståndpunkt överensstämmer med vad bernbyråns avtalsförslag samt de nya tyska och danska lagarna härutinnan innehålla.

Departementschefen.

Tillämpligheten av ifrågavarande lagstiftning om lindring i utövningstvånget blir tydligen en domstolsfråga. Däremot gäller det att avgöra, i vilken ordning ansökningar om återupptagande av patentansökningar och återupplivande av förfallna patent böra handläggas och avgöras.

Patentmyndigheten första instans för ansökningar om återupptagande av patentärenden och återupplivande av patent.

I överensstämmelse med patent- och registreringsverkets därom uttalade, från intet håll motsagda uppfattning anser jag ansökningarna böra i första hand tillhöra patentmyndighetens prövning. Dock bör givetvis en sökande äga att i händelse av avslag å hans ansökan, när i undantagsfall sådant avslag kan tänkas förekomma, underställa saken Kungl. Maj:ts prövning i regeringsrätten. Någon ändring i lagen om regeringsrätten synes för detta syfte näppeligen erforderlig.

På sätt patent- och registreringsverket hemställt och jämväl i samtliga avgivna yttranden förordats, böra ifrågavarande bestämmelser endast under förutsättning av ömsesidighet göras tillämpliga med avseende å utlänningar. Detta överensstämmer ock med den tanke, som ligger bakom bernbyråns avtalsförslag och även i ett flertal fall kommit till uttryck i

Utlänningars rättsställning.

främmande lagstiftningar. Strängt taget skulle varje reciprocitetskrav kunna sägas strida mot den i art. 2 av pariskonventionen meddelade bestämmelsen att undersåtar i ett unionsland skola i samtliga övriga unionsländer å det industriella rättsskyddets område »åtnjuta de förmåner, som de särskilda lagstiftningarna för närvarande tillerkänna eller framdeles komma att tillerkänna landets egna undersåtar». Emellertid synes denna föreskrift icke hava ansetts tillämplig å nu ifrågakvarande extraordinära fall. — Rörande den närmare utformningen av reciprocitetsbestämmelserna får jag hänvisa till det följande.

I enlighet med de huvudprinciper, jag i det föregående angivit, har jag låtit inom justitiedepartementet utarbета förslag till lag i ämnet; och vill jag nu för de i förslaget upptagna stadgandena lämna den närmare motivering, som kan anses erforderlig.

Återupptagande av förfallen eller avslagen ansökan om patent.

1 §.

Begränsningar i rätten att få patentansökan återupptagen. Denna paragraf anger till en början, under vilka förutsättningar en avvisad patentansökan kan ånyo upptagas. Om också, på sätt förut angivits, det ej bör fordras bevis att krigstillståndet inverkat på ansökningens utgång, är dock enligt förslaget rätten att påkalla förnyad handläggning icke obegränsad.

Ansökan, som vunnit normal behandling. I främsta rummet gäller, att ett återupptagande endast då kan förekomma, när en patentansökan förklarats förfallen eller avslagits efter underlåtenhet av sökanden att besvara anmärkning, som av patentmyndigheten framställts mot ansökningen, eller invändning, som jämlikt 7 § i förordningen angående patent gjorts mot densamma.

Patent- och registreringsverket. Patent- och registreringsverket anför härom: Undantag från rätten till återupptagande av patentansökningar syntes böra göras i fråga om ansökningar, som förklarats förfallna eller avslagits efter besvarande från sökandenas sida av sådana anmärkningar eller invändningar mot ansökningarna, varom nyss nämnts. Huruvida vederbörande närmare motiverat sitt bestridande av anmärkningarna eller invändningarna eller blott helt allmänt bestritt desamma, vore härvid utan betydelse. Behandlingen av sådana ärenden hade förlupit normalt, varför någon undantagslagstiftning beträffande dem ej kunde vara behövlig. Däremot borde lagen äga till-

lämpning å ärenden, i vilka sökandena underlåtit att besvara framställda anmärkningar eller invändningar. Härmed avsåges då även sådana fall, där vederbörande, utan att söka bemöta vad som anmärkts eller invänts, begärt att få ärendena avgjorda i befintligt skick, eller där bland flera gjorda anmärkningar eller invändningar några men icke alla besvarats; detta sistnämnda dock ej att så förstå, att en sökande skulle hava rätt att få sitt ärende återupptaget, om exempelvis ansökningen avslagits på grund av bristande nyhet hos uppfinningen, sedan anmärkningar framställts såväl beträffande nyheten som mot ansökningshandlingarnas beskaffenhet och sökanden bemött anmärkningen i fråga om nyheten men anhållit att få rätta vad i övrigt anmärkts, efter det nyheten prövats.

Mot denna begränsning har invändning ej gjorts i avgivna utlåtanden. Utlåtanden.

Även jag finner en sådan begränsning naturlig, och den strider näppeligen mot vare sig syftet med eller ordalagen i art. 2 av bernbyråns avtalsförslag. Samma princip har också i huvudsak tillämpats bland annat i 3 § av den danska lagen den 22 december 1919. Departementschefen.

Vidare innehåller förslaget den begränsning att patentansökan, som varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning, icke kan återupptagas. Med andra ord fordras, såsom förslaget uttrycker det, att patentmyndighetens beslut i saken vunnit laga kraft. Ansökan, som varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

I sin skrivelse lämnar patent- och registreringsverket, vars mening jämnväl i denna del ligger till grund för förslaget, en uppgift rörande de till ämbetsverket remitterade besvär över dess beslut i patentärenden under tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 31 december 1919 med angivande, huruvida ärendena av ämbetsverket avgjorts efter normal behandling i oförmälda mening eller efter underlåtenhet av sökandena att besvara framställda anmärkningar eller invändningar, och i sistnämnda fall huruvida anmärkningarna eller invändningarna besvarats hos Kungl. Maj:t. Uppgiften är av följande innehåll: Patent- och registreringsverket.

Å r.	Antal besvär.	Ärendena avgjorda hos patent- och registreringsverket:		
		efter normal behandling.	efter underlåtenhet av sökandena att besvara framställda anmärkningar eller invändningar.	
			Anmärkningarna eller invändningarna besvarade hos Kungl. Maj:t.	Anmärkningarna eller invändningarna ej heller besvarade hos Kungl. Maj:t.
1914 efter $\frac{1}{8}$	6	3	3	—
1915 hela året	25	22	3	—
1916 » »	38	35	3	—
1917 » »	44	36	8	—
1918 » »	37	33	3	1
1919 » »	45	28	16	1

Av denna tabell finner patent- och registreringsverket framgå, att ärendena nästan undantagslöst förelegat hos Kungl. Maj:t i likartat skick med de till Kungl. Maj:t icke fullföljda ärenden, som ej skulle få återupptagas till behandling. En oformlighet syntes även uppstå, om det skulle tillhöra ämbetsverket att pröva, huruvida ärenden, vilka avgjorts av Kungl. Maj:t, skulle få återupptagas.

Utlåtanden.

Ej heller på denna punkt har patent- och registreringsverkets uppfattning mötts av någon gensägelse i de inkomna yttrandena.

Departementschefen.

Ehuru skäl kunna anföras även för en motsatt ståndpunkt, har jag emellertid, då frågan synes vara utan egentlig praktisk betydelse, ansett mig ej böra frångå ämbetsverkets hemställan. Visserligen kunde den lösningen tänkas, att i fall, varom nu är fråga, ärendenas återupptagande gjordes till föremål för Kungl. Maj:ts omedelbara prövning, men synes mig en dylik anordning, som kanske ej alls skulle vinna praktisk tillämpning, icke böra ifrågakomma. Omförmälda ringa avvikelser från bernbyråns avtalsförslag torde vara utan betydelse, när det gäller Sveriges biträdande av en konvention på grundvalen av nämnda förslag.

Tidsbegränsning.

Det gäller härefter att avgöra, inom vilken tid omförmälda underlåtenhet att besvara framställd anmärkning eller invändning skall hava förelupit, för att ett återupptagande skall kunna äga rum.

Patent- och registreringsverket föreslår i nämnda avseende tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920.

Patent- och registrerings-
verket.

I intet av de över patent- och registreringsverkets skrivelse avgivna yttrandena förordas annan tidsbestämning.

Utlåtanden.

Förslaget har ock blivit avfattat i överensstämmelse med vad patent- och registreringsverket hemställt. Art. 2 i bernbyråns avtalsförslag förutsätter väl en längre frist för avhjälpande av förefintliga brister men däremot, efter vad det vill synas, icke någon längre tid för det fall, varom nu är fråga.

Departement-
schefen.

Det i slutet av paragrafen förekommande stadgandet att en återupptagen patentansökan fortfarande skall anses gjord å den ursprungliga ansökningstiden innebär först och främst, att därefter uppkommen nyhets- skadlig omständighet, varom förmåles i 3 § patentförordningen, icke skall utgöra hinder för patents meddelande, samt att sökanden — med undantag för de i 9 och 25 §§ patentförordningen avsedda fall — skall äga företräde framför annan, som senare gjort ansökan om patent å samma eller väsentligen lika uppfinning. Detta är också själva grundtanken i hela lagstiftningen om patentansökningars återupptagande. Det är just framför allt faran för sådana eventualiteter, varom nyss talats, som gör det mera önskvärt att få den gamla ansökningen återupptagen än att anlita den väg, som trots beslutet om sagda ansöknings tillbakavisande står öppen, nämligen att göra ny ansökan om patent.

Den ur-
sprungliga
ansöknings-
dagen all-
jämt norm-
givande.

Men vidare har stadgandet även den innebörden att, om patent beviljas, patenttiden — de femton år, varunder patentet kan bliva gällande — räknas från den dag, då patentansökningen ursprungligen inkom, och således, detta till nackdel för patenthavaren, utgår tidigare, än därest ny ansökan om patent gjorts och bifallits. Enligt vad jag i annat sammanhang nämnt, är ju någon förlängning av skyddstiden icke nu ifrågasatt.

Slutligen medför stadgandet ock, att skyldigheten att erlagga årsavgifter regleras med utgångspunkt från berörda dag. Härvid är att märka, hurusom stadgad tid för erläggande av dylik avgift i många, kanske det övervägande antalet fall redan vid ärendenas återupptagande tilländagått för ett eller flera år. Det skulle därför kunna ifrågasättas, huruvida icke särskild tid borde fastställas för inbetalning av sådan avgift. Emellertid må häremot erinras, att liknande fall ofta inträffa redan nu, i det en patentansökan ej hinner slutbehandlas, innan avgiften för andra och kanske även för ett eller annat följande patentår förfallit. Härvid tillgår enligt ett av patentmyndigheten utfärdat cirkulär — patentförordningen innehåller ej någon särskild bestämmelse härom — på det sätt att den eller

de redan vid patentets meddelande förfallna avgifterna icke behöva erläggas förrän samtidigt med den närmast därefter förfallande avgiften. Vid nu nämnda förhållande torde någon föreskrift i nyss angiven riktning icke erfordras. I detta sammanhang vill jag jämväl framhålla, att bestämmelserna i det förut genom Kungl. Maj:ts proposition nr 93 till innevarande riksdag överlämnade och av riksdagen numera antagna förslag till lag om ändrad lydelse av vissa paragrafer i patentförordningen, avseende höjning av patentavgifterna, icke skulle vinna tillämpning vare sig här eller i fråga om återupplivade patent. Detta framgår av promulgationsstadgandet i nämnda lagförslag, jämfört med bestämmelserna i nu föreliggande förslag.

2 §.

*Ansöknings-
tid.*

Viss tid bör fastställas, inom vilken ansökan om återupptagande av patentärende måste ske för att vinna beaktande. Huru nämnda tid lämpligast bör utmätas, kan emellertid vara tveksamt. I föreliggande paragraf har frågan besvarats sålunda, att ansökan i allmänhet skall göras före den 1 januari 1921. Som det dock kan inträffa, att det beslut, varigenom patentmyndigheten tillbakavisat själva patentansökningen, meddelats först efter den 30 juni 1920 (jfr 1 §), har stadgats, att i sådant fall ansökan om ärendets förnyade behandling skall göras inom sex kalendermånader från beslutets dag, d. v. s. — då lagen skulle träda i kraft den 1 juli 1920 — inom motsvarande tid som i reguljära fall, fastän med annan utgångspunkt för tidsberäkningen. Paragrafen överensstämmer med vad patent- och registreringsverket föreslagit, och någon avvikande mening har icke uttalats av vare sig kommerskollegium eller de hörda korporationerna. De angivna fristerna synas mig tillräckliga även för utomlands bosatta patentsökande. Tydligt är också, att det måste betraktas såsom önskvärt att snarast möjligt få det provisorium, som skapas genom lagen, bragt ur världen, och att på grund härav fatalitetiderna icke böra göras längre, än behovet oundgängligen kräver. Enligt art. 2 i bernbyråns avtalsförslag gäller till och med, att föreliggande brister skola vara avhjälpda inom tid, som sammanfaller med den av mig föreslagna ordinära ansökningstiden, under det hos oss därom skulle gälla vad i 3 § av föreliggande förslag stadgas.

*Ingen sär-
skild ansök-
ningsavgift.*

Det skulle kunna ifrågasättas, att sökanden hade att erlægga en särskild ansökningsavgift för att få ärendet återupptaget. Då emellertid detta torde strida mot art. 2 i bernbyråns avtalsförslag liksom ock, efter vad det vill synas, mot utomlands i allmänhet tillämpade principer, anser jag någon sådan föreskrift ej böra meddelas.

5 §.

Stadgandet i denna paragraf avser att skydda s. k. för användare och är avfattat i nära anslutning till 16 § patentförordningen. Redan i den allmänna motiveringen har jag framhållit, att vid återupptagande av en patentansökan hänsyn måste tagas till den rätt, som sålunda kan hava förvärvats av annan. Obestriddligen skulle det kunna innebära en obillighet, om ej för användare rätt erkändes jämväl här. Att, på sätt någon gång ifrågasatts för motsvarande fall i 11 § här nedan, ålägga för användaren att, därest patent meddelas, till patenthavaren betala viss avgift för rätten att använda uppfinningen anser jag ej riktigt; bernbyråns avtalsförslag innehåller icke någon sådan föreskrift.

För användare rätt.

Återupplivande av förfallet patent.

6 §.

Tidsbestämningen är här densamma som i 1 §. Detta överensstämmer med patent- och registreringsverkets förslag, som därutinnan lämnats utan anmärkning i de avgivna yttrandena.

Tidsbegränsning.

Då enligt 11 § patentförordningen särskilda årsavgifter icke erläggas för tilläggs patent, utan jämlikt 10 § i samma förordning ett sådant patents fortvaro är beroende därav, att huvudpatentet vidmakthålles genom dylik avgiftsbetalning, fordras speciella stadganden angående tilläggs patents återupplivande. Att låta tilläggs patent så att säga automatiskt upplivas i sammanhang med huvudpatentet låter sig ej lämpligen göra, bland annat av den anledningen att de båda patenträttigheterna kunna hava fått olika innehavare. Enär, på sätt nämnts, årsavgifter erläggas blott för huvudpatent, bör ett tilläggs patent icke kunna upplivas, utan att dylik åtgärd företagits med huvudpatentet.

Tilläggs patent.

7 §.

Ansökan om återupplivande av patent skall jämlikt denna paragraf göras före den 1 januari 1921, således inom samma tid som i 2 § för reguljära fall bestämts i fråga om ansökan om återupptagande av patent ärende. Den i sistnämnda paragraf för visst undantagsfall stadgade längre ansökningstiden kan uppenbarligen ej ifrågakomma här.

Ansökningstid.

*Under
patentets
ogiltighets-
tid
förfallna
årsavgifter.*

Att i allmänhet ej, såsom i Frankrike skett, möjlighet bör beredas patenthavare att helt eller delvis vinna befrielse från erläggande av årsavgifter för patent, har redan förut framhållits. Men därmed är icke avgjort, att årsavgifter skola betalas även för den tid, varunder ett sedermera återupplivat patent saknat gällande kraft och skydd således ej åtnjuts för uppfinningen.

Patent- och
registrerings-
verket.

På sätt jämväl i det föregående nämnts, framhåller patent- och registreringsverket i sin skrivelse, att en sådan skyldighet torde komma att verka såsom en hämsko mot ansökningar om upplivande av mindervärdiga eller värdelösa patent. En dylik anordning — fortsätter ämbetsverket — kunde törhända synas obillig. Emellertid skulle en befrielse från erläggande av årsavgifter för ifrågavarande tid innebära en orättvisa mot det säkerligen stora antal patenthavare, som under krigsåren i behörig tid inbetalt årsavgifter för sina patent utan möjlighet att under krigsåren utnyttja dem men i förhoppning att därefter kunna bringa dem till normal utövning. Vid återupptagande av en patentansökan måste ju ock vederbörande, om ansökningen ledde till patent, betala årsavgifter från den ursprungliga ansökningsdagen.

Utlåtanden

Mot patent- och registreringsverkets uppfattning i denna fråga har invändning ej från något håll framställts.

Departement-
schefen.

För egen del biträder jag samma ståndpunkt. Patent- och registreringsverkets mening torde icke stå i strid med art. 2 i bernbyråns avtalsförslag och överensstämmar med vad i allmänhet gäller i utländsk rätt.

*Avgifternas
storlek.*

Emellertid måste härvid ytterligare en fråga besvaras, nämligen om avgifterna skola utgå med eller utan sådan förhöjning, som omförmäles i 11 § patentförordningen.

Patent- och
registrerings-
verket.

Enär anledningen till patentens upphörande varit underlåtenhet att erlagga dylika förhöjda årsavgifter, anser patent- och registreringsverket avgifterna böra inbetalas med sådan förhöjning. Detta stode också i överensstämmelse med vad som stadgats i de hos oss utfärdade förordningar om anstånd med erläggande av årsavgifter.

Utlåtanden.

Mot denna princip hava kommerskollegium och de hörda korporationerna ej haft något att erinra.

Departement-
schefen.

Densamma torde också lämpligen böra följas. Konsekvensen av en motsatt ståndpunkt kunde sägas leda till att en patenthavare, som under samma tid upprätthållit sitt patent genom inbetalning av förhöjd årsavgift, borde vara berättigad återfå det belopp, som motsvarade förhöjningen. Det föreslagna stadgandet synes emellertid närmast strida mot art. 2 i bernbyråns avtalsförslag, då väl åt sagda artikel får givas den tolkning

att tilläggsavgift eller påföljd, som där nämnes, omfattar även sådan förhöjning av årsavgift, varom nu är fråga. Med hänsyn till de svenska årsavgifternas ringa belopp är frågan hos oss icke av någon större praktisk betydelse.

8 §.

De bestämmelser, som innehållas i andra stycket av föreliggande paragraf och vartill motsvarighet återfinnes i 7 § patentförordningen, erfordras av den anledningen att, sedan ett patent förfallit, därom jämlikt 24 § i samma förordning gjorts anteckning i patentregistret och införts kungörelse i allmänna tidningarna. Däremot torde utfärdande av nytt patentbrev ej vara nödvändigt eller ens lämpligt, detta senare enär missbruk med det ena eller andra patentbrevet skulle kunna tänkas förekomma. Att patentbeskrivningen med bilagor ej behöver ånyo offentliggöras genom tryck, ligger i öppen dag.

*Anteckning i
patent-
registret
m. m.*

10 §.

En naturlig följd av ett patents återupplivande blir, att i fråga om storleken av årsavgifter, som skola erläggas för ett återupplivat patent, och tiderna för deras inbetalande den ursprungliga ansökningsdagen skall vara normgivande.

Årsavgifter.

I andra stycket av paragrafen har en särskild föreskrift måst givas beträffande tiden för inbetalning av årsavgift för patentår, för vilket avgift ej skolat erläggas enligt 7 § och som börjat före patentets återupplivande eller inom viss kortare tid därefter. Patentförordningens 11 § kan icke gärna förklaras helt tillämplig även här. Å ena sidan gäller nämligen enligt sistnämnda paragraf, att årsavgift skall för varje patentår erläggas före det årets början, vid påföljd att avgiften i annat fall höjes med en femtedel, och inom ytterligare nittio dagar, vid äventyr att patentet eljest förfaller, under det å andra sidan enligt 7 § i förslaget vid ansökan om återupplivande av patent skola fogas endast den eller de icke förut guldna *förhöjda* årsavgifter, som, därest patentet fortfarande varit gällande, senast skolat inbetalas å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan. En sökande skulle således, om förevarande bestämmelse ej funnes, till och med kunna riskera att gå förlustig sin patenträtt på grund av underlåtenhet att betala avgift för ett patentår, som enligt patentförordningen börjat löpa, redan innan hans ansökan om återupplivande av patentet gjorts, eller så kort tid efter ansökningens framställande och eventuellt även dess bifallande, att sökanden, särskilt om han

är bosatt utomlands, kanske icke ens hunnit få underrättelse om beslutet. Omförmälda tid efter patentets återupplivande har ansetts böra sättas till tre kalendermånader. Att densamma, i analogi med vad som skett i författningarna om anstånd med erläggande av årsavgifter, utmätts i kalendermånader och icke, efter mönster av 11 § patentförordningen, i dagar, har sin grund däri, att denna senare tidsbestämning visat sig medföra praktiska olägenheter. Skulle enligt sagda förordning patentåret hava börjat å dagen för ansökningens framställande eller tidigare, bör avgiften tydligen, i överensstämmelse med den i 7 § av förslaget tillämpade princip, utgå med förhöjning, även om avgiften erlägges före patentårets början, sådan denna bestämts i nu föreliggande paragraf.

11 §.

Föranvändar-
rätt.

Denna paragraf innehåller beträffande återupplivat patent motsvarande undantagsbestämmelse som 5 § i fråga om patent, meddelat på grund av en återupptagen patentansökan. Undantaget här i 11 § är emellertid av långt större praktisk betydelse än det i 5 §, då nämligen en uppfinning, som en gång varit föremål för ett sedermera upphört patent, just genom patentets beviljande med ty åtföljande publicering i tryck av patentbeskrivningen blivit offentligt känd och sedan genom patentets förfallande så att säga övergått till allmän egendom.

En särskild fråga uppställer sig här till besvarande, nämligen huruvida det, för att föranvändar rätt skall anses hava uppkommit, bör vara nog, att uppfinningen börjat utövas, respektive väsentliga åtgärder där för vidtagits, innan beslut fattats om patentets återupplivande eller åtminstone innan kungörelse därom införts i allmänna tidningarna, eller om det bör fordras, att användandet av uppfinningen föregått ansökningen om patentets återupplivande, eller till och med att användandet infallit före lagens utfärdande eller eventuellt före dess ikraftträdande.

Patent- och
registrerings-
verket.

Patent- och registreringsverket anser den kritiska tidpunkten böra vara den, när ansökan gjorts om patentets återupplivande. Patenthavaren — säger ämbetsverket — har därvid givit till känna, att han åter önskar taga patenträtten i anspråk, och för den, som ämnar vidtaga åtgärder för en uppfinnings utövning, torde det ej möta någon svårighet att hos patentmyndigheten erhålla upplysning, huruvida återupplivande av patentet blivit sökt.

Utlåtanden.

Någon erinran mot patent- och registreringsverkets uppfattning i denna fråga har ej förekommit i de avgivna yttrandena.

Departement-
schefen.

Bernbyråns avtalsförslag giver ej någon bestämd ledning för frågans besvarande, och främmande rätt företer härutinnan ganska skiftande

och delvis icke fullt otvetydiga stadganden. Säsom skäl för valet av den dag, då lagen utfärdats eller trätt i kraft, kan åberopas den omständigheten att man därigenom åtminstone i viss mån från för användar rätt utesluter den, som med vetskap om lagens tillvaro och just med tanke därpå företager sig att utöva en uppfinning, kanske enkom för att på så sätt minska patentets värde; särskilt stor synes dock faran av ett sådant tillvägagångssätt icke vara. För den tid, då beslutet fattats om patentets återupplivande eller då kungörelse därom skett, kan anföras, att först genom beslutet fastslås, att rätt förelegat att få patentet återupplivat, respektive genom kungörelsen tillkännagives för den intresserade allmänheten, att utövning av uppfinningen är otillåten för utomstående; lagens karaktär av en undantagslagstiftning utgör ock — kan det sägas — anledning att bereda för användare ett vidsträckt skydd. Emellertid synes den lösning av frågan, patent- och registreringsverket förordat, vara den riktigaste och även bäst överensstämmande med vad i liknande fall gäller inom vår lagstiftning på det industriella rättsskyddets område, i det ansöknings-tiden där är avgörande. För övrigt skiljer sig väl, praktiskt sett, denna lösning föga från den närmast förut angivna, då nämligen beslutet och kungörelsen om patentets återupplivande i de allra flesta fall torde kunna följa mycket snart på ansöknings-tiden, under det att denna, särskilt där fråga är om en i utlandet boende person, kanske ej hinner göras förrän en längre tid efter lagens ikraftträdande. Jag har därför låtit avfatta förslaget i enlighet med patent- och registreringsverkets hemställan.

Något särskilt stadgande att, om ett patent återupplivas, en under patentets ogiltighetstid förelupen utövning av uppfinningen icke kan beivras, är med hänsyn till avfattningen av de i patentförordningens 22 § meddelade bestämmelser om patentintrång icke erforderligt.

*Patent-
intrång.*

Underlåten utövning av patenterad uppfinning.

12 §.

Patent- och registreringsverket anför i sin skrivelse följande: I fråga om underlåten utövning av patenterad uppfinning innehölle art. 3 i bernbyråns avtalsförslag bland annat bestämmelse därom att intet patent, som varit i gällande kraft den 1 augusti 1914, skulle kunna förklaras förfallet eller upphävas endast på grund av bristande utövning före utgången av två år räknat från den 31 december 1919. Då enligt 15 § i gällande

Patent- och
registrerings-
verket.

patentförordning i Sverige påföljden av uraktlåten utövning av patenterad uppfinning endast vore skyldighet för patenthavaren att meddela licens å uppfinningen med rätt att därför uppbära ersättning och ej patentets förklarande för ogiltigt, syntes något stadgande i omförmälda av bernbyråns angivna riktning icke erfordras, för att Sverige skulle kunna biträda avtalet i denna del och komma i åtnjutande av den förmån, som ovan nämnts.

Däremot torde — fortsätter ämbetsverket — för vinnande av den likaledes i art. 3 uti avtalsförslaget angivna förmån att tiden mellan den 1 augusti 1914 och den 31 december 1919 icke skulle medräknas i fråga om utövning av ett patent, bestämmelse böra införas om lindring i det i 15 § patentförordningen stadgade licenstväng. Emellertid hade ämbetsverket ansett jämkningar i bernbyråns förslag böra såtillvida företagas, att med hänsyn till tiden för ifrågavarande lags utfärdande den i nämnda förslag omförmälda tid utsträcktes till den 1 juli 1920, samt att lagen förklarades tillämplig endast med avseende å mål, som komme att anhängiggöras efter lagens ikraftträdande; enligt vad ämbetsverket inhämtat, skulle allenast ett mål angående licensmeddelande hava anhängiggjorts under tiden efter den 1 augusti 1914.

Utlåtanden.

Varken kommerskollegium eller någon av de hörda korporationerna har föreslagit någon avvikelse från vad patent- och registreringsverket sålunda hemställt, dock att svenska föreningen för industriellt rättsskydd, med vilken svenska uppfinnareföreningen och jämväl kommerskollegium instämt, uttalat den uppfattningen att, därest tidpunkten för lagens utfärdande icke komme att sammanfalla med tidpunkten för dess ikraftträdande, paragrafen borde få avseende å alla mål, som anhängiggjordes efter förstnämnda tidpunkt.

Erinras må ock om den framställning, svenska uppfinnareföreningen tidigare gjort i saken.

Departementschefen.

Det torde kunna ifrågasättas, huruvida patent- och registreringsverket riktigt tolkat bernbyråns avtalsförslag, såvitt genom samma tolkning gjorts gällande, att i förra delen av art. 3 i nämnda förslag skulle åsyftas även annan påföljd av underlåten utövning än patenträttens förverkande. Att närmare ingå på detta spörsmål anser jag dock ej vara av nöden, då jag i varje fall är ense med ämbetsverket däri, att den jämförelsevis lindriga påföljd, som den svenska patentförordningen i motsats till de flesta främmande lagstiftningar stadgar för underlåten utövning, nämligen licenstväng, bör ytterligare lindras på det sätt, ämbetsverket föreslagit. Utan en sådan bestämmelse skulle svensk lagstiftning sakna varje stadgande i ämnet att ur reciprocitetssynpunkt åberopas i förhållande till utlandet.

Allmänna bestämmelser.

13 §.

Patent- och registreringsverket anför i sin skrivelse: För att åt svenskar kunna utverka motsvarande förmåner i utlandet, syntes de föreslagna lagbestämmelserna böra göras tillämpliga endast i fråga om patentansökan, som gjorts av svensk undersåte, och patent, som innehades eller, då det samma förföll, innehafts av svensk undersåte, med rätt för Konungen att efter överenskommelse med främmande stat och under förutsättning av ömsesidighet förordna, att samma bestämmelser skulle gälla även till förmån för undersåte i den främmande staten.

Utlänningsrättsställning.
Patent- och registreringsverket.

Svenska patentombudsföreningen har lämnat patent- och registreringsverkets hemställan i denna del utan anmärkning.

Utlåtanden.

Svenska föreningen för industriellt rättsskydd, vars mening delas av svenska uppfinnareföreningen och kommerskollegium, anför genom sin styrelse till en början: Styrelsen ville betona vikten av att lagen ej utsträcktes att gälla för utländska medborgare i vidsträcktare mån än erhållandet av reciproka fördelar sådant påkallade. Styrelsen ansåge en erinran här om befogad med hänsyn till vad som förekommit i fråga om prioritets-tidens förlängning, vid vilken frågas ordnande, åtminstone vad anginge medgivandet av sådan förlängning för undersåtar i Amerikas förenta stater, reciprocitetens fordringar icke kunde sägas hava behörigen iakttagits.

Ur denna synpunkt hemställer styrelsen, att i lagen uttalas, att dess bestämmelser, under förutsättning av ömsesidighet, *helt eller delvis* kunna göras tillämpliga i förhållande till utlänningar.

Slutligen framhåller styrelsen såsom sin uppfattning, att vad vid tillämpning av förevarande paragraf särskilt bör eftersträvas är överenskommelser angående lättnader i utövningstvånget.

Paragrafen har synt mig böra i huvudsak avfattas i överensstämmelse med vad patent- och registreringsverket föreslagit. Dock har för lagens tillämplighet i fråga om medborgare i främmande stat icke ansetts böra ovillkorligen förutsättas särskild överenskommelse med denna senare, då nämligen reciprocitet där måhända ej fordras. Därjämte har, i enlighet med vad i flertalet av de inkomna yttrandena hemställts, lagen förklarats även kunna göras allenast delvis tillämplig i förhållande till utländsk stats medborgare, varvid emellertid är att märka, hurusom av naturliga skäl icke, för att reciprocitet skall anses föreligga, kan krävas, att den främmande lagstiftningen på området i varje särskild detalj sammanfaller med den svenska.

Departementschefen.

14 §.

Specialföreskrifter av Konungen. Närmare föreskrifter kunna erfordras exempelvis rörande anteckning i patentregistret och kungörelse i allmänna tidningarna om återupplivande av patent.

Promulgationsbestämelsen. Av vikt är, att lagen snarast må kunna utfärdas och träda i kraft. Ansökningstiden utgår ju enligt 2 § i regel och enligt 7 § städse redan den 31 december 1920, och med hänsyn till innehållet i 13 § kunna, särskilt om den av bernbyrån föreslagna separatkonventionen icke blir verklig, mer eller mindre långvariga underhandlingar med främmande stat krävas, innan lagen kan bliva gällande till förmån för medborgare därstädes.

Frihet från expeditionslösen och stämpelavgift. Då, på sätt patent- och registreringsverket hemställt, dess enligt 3, 4, 8 och 9 §§ i förslaget utfärdade expeditioner synas böra, i likhet med vad som gäller ämbetsverkets motsvarande expeditioner i andra patentärenden, erhållas avgiftsfritt, torde nödiga ändringar böra vidtagas i 15 § av förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen och 3 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Föredragande departementschefen uppläste härefter ifrågavarande förslag till *lag om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.*, vilket förslag var av den lydelse bilaga B vid detta protokoll utvisar, samt hemställde, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall.

Ur protokollet:

Adil Wifvesson.

Bilaga A.

Översikt över de bestämmelser, som i utlandet med anledning av världskriget meddelats till skydd för den industriella äganderätten.

De bestämmelser, som utomlands meddelats till skydd för den industriella äganderätten gentemot krigets menliga verkningar, äro i allmänhet mera omfattande och effektiva än de hos oss i dylikt syfte utfärdade. Lagstiftningsåtgärder på området hava vidtagits dels under själva krigstiden och dels efter fredssluten i Versailles och S:t Germain. Helt naturligt har behovet av lagstiftningens ingripande gjort sig kraftigare gällande i stater, som deltagit i kriget, än i de neutrala. Men även i åtskilliga av dessa senare hava genomgripande lagstadganden i ämnet kommit till stånd. Inom såväl ena som andra gruppen av stater äro bestämmelserna mycket skiftande. I det följande skall en redogörelse lämnas för vad i några viktigare främmande länder huvudsakligen åtgjorts och därvid början göras med före detta krigförande stater.

I *Frankrike* utfärdades redan den 14 augusti 1914 en förordning, enligt vilken för tiden från och med den 1 augusti 1914 till en tidpunkt, som skulle bestämmas efter krigets slut, suspenderades vissa lagstadgade fatalietider, bland annat för inbetalning av patentavgifter och för igångsättande av föreskriven utövning av en patenterad uppfinning. *Frankrike.*

Genom lag den 27 maj 1915 suspenderades i enahanda utsträckning prioritetsfristerna i fråga om patent, varumärken samt mönster och modeller.

En lag av den 8 oktober 1919 innehåller angående förlängning av giltighetstiden för patent följande bestämmelser: Patent, som icke upphört före den 1 augusti 1914, och patent, som beviljats eller sökts senare än nämnda dag men före den 1 augusti 1919, kunna på ansökan förlängas, då patenthavarna eller deras rättsinnehavare i följd av kriget ej kunnat normalt utöva eller låta utöva uppfinningarna. Förlängning beviljas för hela år, högst fem. Antalet år fastställs med hänsyn till den tid, varunder den normala utövningen varit avbruten, och resultatet av utövningen,

i händelse avbrottet ej varit fullständigt. En ytterligare förlängning på ett till tre år kan beviljas dem, som varit mobiliserade under mer än två år, och dem, för vilka utövningen blivit omintetgjord eller rubbad, därest nämligen en sådan förlängning synes nödvändig för återupprättande av deras industriella verksamhet. För varje år, varmed ett patent förlängts, skall årsavgift betalas. Därjämte erlægges en särskild ansökningsavgift. I fråga om patent, vars normala giltighetstid utlöpt efter den 1 augusti 1914, gäller förlängningen icke gentemot tredje man, som efter patentets upphörande men före dagen för lagens offentliggörande, verkligt och effektivt utövat uppfinningen eller en förbättring av densamma; han kan icke tilltalas för patentintrång och ej heller förpliktas att upphöra med utövningen. Ansökningar om förlängning av patent behandlas och avgöras av en särskild kommission.

Samma lag stadgar vidare bland annat, att förfallna årsavgifter för patent utom den första kunna reduceras eller i undantagsfall helt och hållet eftergivas, därest patenthavaren styrker, att han i följd av kriget varit urståndsatt att betala desamma. Ansökningar häröfver tillhör det likaledes ovannämnda kommission att handlägga.

Genom en förordning den 8 november 1919 hava meddelats närmare bestämmelser rörande tillämpningen av omförmälda lag.

Bestämmelserna i förordningen den 14 augusti 1914 och lagen den 27 maj 1915 komma icke undersåtar i främmande stat till godo, såframt ej motsvarande förmåner där medgivnas franska undersåtar. Detsamma torde gälla angående stadgandena om reducering eller efterskänkande av årsavgifter. Däremot synas bestämmelserna om förlängning av patent äga tillämpning, utan att reciprocitet kräves.

Tyskland.

I *Tyskland* utfärdades den 10 september 1914 en förordning angående provisoriska lättnader i fråga om skydd för patent, nyttighetsmodeller och varumärken. Denna förordning stadgade, att den, som genom krigstillståndet förhindrats att i förhållande till patentmyndigheten iakttaga en frist, vars försummande enligt lag medförde en rättsförlust, på ansökan ägde att bli återinsatt i sin förutvarande rättsställning. Dylikt ansökan måste göras inom två månader från hindrets upphörande. I övrigt skulle de bestämmelser gälla, som i vissa angivna paragrafer i civilprocessordningen finnas meddelade beträffande återinsättande i förutvarande rättsställning. Nämnade paragrafer innehålla bland annat, att dylikt återinsättande icke kan begäras, sedan ett år förflutit från den lagstadgade fristens tilländagaende, samt att den underlåtna åtgärden måste vidtagas samtidigt med ansökningen om återinsättande eller dessförinnan; genom en den 13 april 1916 utfärdad kungörelse förklarades emellertid

det förra av dessa båda stadganden ej skola äga tillämpning i förevarande fall, utan överlämnades i stället åt rikskansleren att fastställa, från vilken tidpunkt ansökning icke längre skulle vara tillåten.

Rörande årsavgifter för patent, utom den första, bestämdes därjämte i ovannämnda förordning den 10 september 1914, att den, som genom kriget blivit urståndsatt att betala sådan avgift, skulle på ansökan, som kunde framställas även sedan den i patentlagen medgivna längsta fristen för avgiftens erläggande utgått, kunna av patentmyndigheten erhålla anstånd med avgiftens betalande utan förhöjning intill högst nio månader från patentårets början. Genom en senare förordning av den 31 mars 1915 stadgades, att lämnat anstånd kunde förlängas, om begäran därom framställdes, innan den redan medgivna anståndstiden gått till ända. Anstånd skulle enligt denna förordning kunna beviljas till en efter krigets slut infallande tidpunkt, som komme att fastställas av rikskansleren.

Genom författningar den 7 maj 1915 och den 8 april 1916 blevo de lagstadgade prioritetsfristerna i fråga om patent, nyttighetsmodeller, varumärken samt mönster och prydnadsmodeller, såframt de icke tilländagått före den 31 juli 1914, förlängda till utgången av sex månader efter krigets slut.

Efter fredsslutet i Versailles utfärdades den 31 augusti 1919 i anslutning till fredstraktaten en lag, däri återfinnas följande bestämmelser:

§ 15. De lagliga fristerna för fullgörande av handlingar, erforderliga för grundläggande eller upprätthållande av industriella skyddsrätter, varda, såframt de icke utlöpt redan den 1 augusti 1914 eller börjat löpa först efter fredsfördragets trädande i kraft, förlängda till utgången av ett år efter nämnda ikraftträdande. Tilläggs- eller straffavgifter behöva icke erläggas vid inbetalningar, som i enlighet härmed göras i rätt tid.

Industriella skyddsrätter, som enligt förut gällande bestämmelser i följd av underlåtenhet att företaga en handling upphört under tiden från den 1 augusti 1914 till ikraftträdandet av fredsfördraget, träda åter i kraft.

§ 16. Tiden mellan den 1 augusti 1914 och fredsfördragets trädande i kraft skall ej medräknas i den uti 11 § tredje stycket av patentlagen angivna tid, före vars utgång ett patent icke må återkallas på grund av bristande utövning. Före utgången av två år efter fredsfördragets ikraftträdande kunna patent, som voro gällande den 1 augusti 1914, ej återkallas.

Samtliga ovannämnda författningar gälla till förmån för undersåtar i främmande stat endast under förutsättning att denna beviljar tyska undersåtar liknande fördelar.

Österrike.

I Österrike utfärdades den 2 september 1914 en förordning, enligt vilken anstånd med erläggande av årsavgift eller annan patentavgift, förfallen efter den 25 juli 1914, på ansökan kunde, utan skyldighet för vederbörande att vidkännas förhöjning av avgiften, erhållas till en tidpunkt, som framdeles skulle fastställas. Dock kunde anstånd ifrågakomma, endast om avgiften skulle erläggas av en person, som befunne sig i österrikisk militärtjänst eller eljest användes för den österrikiska krigsmaktens räkning. Senare stadgades emellertid genom en förordning den 17 maj 1915, att anstånd skulle kunna meddelas jämväl annan än sålunda omnämnd person, så snart krigstillståndet förhindrat avgiftens erläggande i vederbörlig tid. Enligt förklaring i 1915 års författning skulle beviljat anstånd i fråga om en avgift även gälla andra, framdeles förfallande avgifter.

Vidare meddelades i de nämnda båda förordningarna bestämmelser om återupplivande av patent och återupptagande av patentansökningar, som förfallit, respektive tillbakavisats, på grund av underlåtenhet att inbetala lagstadgad avgift eller vidtaga annan åtgärd. Härvid fordrades bland annat, att sagda underlåtenhet visades hava berott på krigstillståndet. Hade någon, sedan det offentliggjorts, att ett patent förfallit, eller att en patentansökan tillbakavisats, i god tro börjat utöva uppfinningen, kunde han icke, om sedermera patentet sattes i kraft eller ansökningen återupptoges, göras ansvarig för utövning, som skett under mellantiden. Däremot ägde han icke att fortfara med utövningen.

Genom särskilda författningar av den 24 september 1914, den 24 december samma år och den 24 juni 1915 suspenderades tills vidare den i lag fastställda tiden för förnyelse av ett varumärke.

På enahanda sätt förlängdes genom en förordning av den 1 december 1915 prioritetsfristerna i fråga om såväl patent som andra industriella skyddsätter.

Bland övriga i Österrike till följd av kriget utfärdade författningar på det industrirättsliga området må här endast nämnas förordningen den 2 juni 1915 om utsträckning av skyddstiden för mönster. I denna förordning stadgades bland annat, att för mönster, som åtnjutit skydd den 26 juli 1914 eller registrerats först senare, skyddstiden förlängdes i mån av krigets varaktighet. Häri låg således, i händelse skyddet normalt upphört under krigstiden, jämväl ett återupplivande av skyddsätten. Dock skulle för sådant fall den, som efter skyddets upphörande men före förordningens ikraftträdande använt mönstret, icke blott gå fri från ansvar och skadeståndsskyldighet härför utan även vara berättigad att fortfarande använda mönstret.

Bestämmelser angående förlängning av giltighetstiden för patent saknas däremot i Österrike.

Vad angår ovannämnda författningars tillämplighet å utlänningar, fordras i vissa fall reciprocitet, i andra icke.

I *Belgien* stadgades genom en den 5 augusti 1914, således omedelbart efter krigsutbrottet, utfärdad förordning, att om den tid, inom vilken årsavgift för ett patent skulle erläggas vid äventyr av patentets upphörande, icke gått till ända vid förordningens utfärdande, nämnda tid förlängdes till en tidpunkt, som frändeles skulle bestämmas.

Belgien.

Sedan större delen av landet ockuperats av tyska armén, meddelades där från tysk sida på det industriella rättsskyddets område åtskilliga bestämmelser, för vilka dock här icke torde behöva redogöras.

En den 11 oktober 1919, alltså efter fredsslutet i Versailles, dagtecknad belgisk lag innehåller bland annat följande: De prioritetsfrister i fråga om patent, varumärken samt mönster och modeller, som löpte den 1 augusti 1914 eller börjat löpa först senare, förlängas intill utgången av sex månader, efter det fredstraktaten i Versailles trätt i kraft. Tiden mellan den 1 augusti 1914 och dagen för fredstraktatens ikraftträdande medräknas ej i den frist, inom vilken en patenterad uppfinning skall bringas till utövning; dessutom må ett patent, som var i kraft den 1 augusti 1914, icke kunna upphävas eller annulleras endast på grund av bristande utövning eller begagnande före utgången av två år efter ikraftträdandet av fredstraktaten. Vid beräkandet av giltighetstiden för patent, som icke utgått före den 1 augusti 1914, skall icke medräknas tiden mellan nämnda dag och en, olika för olika fall bestämd tidpunkt efter krigets slut; dock skall denna förlängning av patenttiden kunna av domstol helt eller delvis återkallas, om det ådagalägges, att uppfinnaren eller hans rättsinnehavare med vinst utövat uppfinningen mellan den 1 augusti 1914 och den 15 juni 1919. Såväl med avseende å utsträckningen av prioritetsfristerna som i fråga om förlängningen av patents giltighetstid meddelas i lagen vissa bestämmelser till skydd för tredje mans rätt.

Förordningen den 5 augusti 1914 nämner intet om reciprocitet såsom villkor för dess tillämplighet å undersåtar i främmande stater. Däremot kräves sådan reciprocitet i fråga om ovannämnda genom lagen den 11 oktober 1919 medgivna förmåner.

I *England* utfärdades den 21 augusti 1914 ett reglemente angående patent, mönster och varumärken att gälla under kriget och sex månader därefter. Häri stadgades, att patentmyndigheten skulle kunna på villkor, som funnes skäligen, utsträcka varje för ingivande av en handling eller vidtagande av annan åtgärd bestämd frist, såframt antingen styrktes, att

England.

skyddsökanden eller skyddsrättsinnehavaren varit hindrad iakttaga fristen på grund av militär tjänstgöring, tvungen bortovaro från landet eller annat av kriget orsakat förhållande av natur att motivera ett anstånd, eller ock åtgärdens vidtagande skulle till följd av omständigheter, härrörande av kriget, skada vederbörandes intressen. Genom en patentmyndighetens kungörelse den 26 augusti 1914 stadgades, att begäran om sådant anstånd skulle göras, om den grundades å omständighet av förstnämnda slag, när vederbörande vore i tillfälle att vidtaga åtgärden, men om den grundades å förhållande av sistnämnda slag, innan den för åtgärdens vidtagande bestämde fristen gått till ända. Såsom synes, avse dessa författningar icke blott patenträttsliga frister utan jämväl övriga frister på det industriella rättsskyddets område. Av frister, som här kunna komma i fråga, må särskilt erinras om frister för erläggande av avgifter samt prioritetsfrister.

Vidare är att märka, hurusom utövningstvånget för patenterade uppfinningar i viss mån begränsades genom en den 23 november 1915 utfärdad lag.

Efter fredsslutet hava omfattande bestämmelser på det industriella rättsskyddets område meddelats genom en lag av den 23 december 1919. Bland annat har enligt nämnda lag den normala maximitiden för patent generellt förlängts från fjorton till sexton år, dock att i vissa fall licens mot ersättning kan påfordras för de två tillagda patentåren. Någon föreskrift om erläggande av avgifter för dessa båda år innehåller lagen icke.

Krav på reciprocitet uppställs ej i ovannämnda författningar för deras tillämplighet med avseende å utlänningar.

Italien.

Vad angår *Italien*, hava bestämmelser av ifrågavarande slag där meddelats såväl före som efter landets inträde i kriget.

Redan genom en förordning av den 24 september 1914 stadgades bland annat, att patent, som vore i kraft den 30 september 1914 och som tillhörde i utlandet bosatt person, ej skulle upphöra på grund av underlåtenhet att betala årsavgift eller att utöva uppfinningen, såfärdt vad därutinnan bruste fullgjordes senast den 31 december 1914. Enligt en förordning den 3 januari 1915 utsträcktes det sålunda meddelade uppskovet till och med den 30 juni 1915 och förlängdes därjämte för samma tid de icke redan av den tidigare förordningen omfattade, före den 30 juni 1915 utlöpande frister för fullgörande av åtgärder till upprätthållande av patent, tillhörande utomlands bosatta personer.

Sedan *Italien* inträtt i kriget, meddelades genom en förordning den 20 juni 1915 bland annat följande bestämmelser: Personer, som vore i militär tjänstgöring eller på grund av tjänsteåligganden åtföljde hären eller flottan, skulle kunna uppskjuta erläggandet av avgifter för ansökningar om

patent eller om registrering av mönster eller varumärken till sextionde dagen efter fredens bekantgörande; ansökning, för vilken avgift icke erlagts, skulle intill dess vila. För inbetalande av avgift eller företagande av annan enligt lag erforderlig åtgärd för bevarande av ett patent, tillhörande sådan person, som nyss nämnts, eller annan person, som genom kriget förhindrats att i behörig ordning fullgöra vad sålunda ålegat honom, medgavs anstånd till sista dagen i det på fredens bekantgörande närmast följande kvartalet, såframt nämligen tiden för avgiftens inbetalande eller annan åtgärds vidtagande icke gått till ända redan före krigets utbrott.

Vidare hava genom en förordning av den 22 mars 1917 de prioritetsfrister på det industriella rättsskyddets område, som ej redan utlöpt den 24 maj 1915 (tiden för Italiens inträdande i kriget), förlängts till utgången av tre månader efter bekantgörandet av freden.

Beträffande såväl det sist omnämlda stadgandet i förordningen den 20 juni 1915 som även stadgandet i 1917 års förordning gäller reciprocitetsprincipen.

I *Nordamerikas förenta stater* hava i fråga om patent liksom jämväl beträffande varumärken och mönster bestämmelser meddelats om utsträckning av i lag fastställda tider för ingivande av ansökningar, erläggande av avgifter och vidtagande av andra åtgärder till vinnande eller bevarande av en skydds rätt. För varje fall fordras, att vederbörande i följd av krigstillståndet varit hindrad att fullgöra vad på honom ankommit. Bestämmelserna avse även prioritetsfristerna. Reciprocitet kräves.

*Nordamerikas
förenta
stater.*

Något egentligt utövningstvång för patenthavare existerar ej i *Nordamerikas förenta stater*, varför lättnader i sådant hänseende icke där kunnat ifrågakomma.

Bland de neutrala staterna må först omnämnas *Nederländerna*.

Den 29 juli 1916 utfärdades därstädes en lag, varigenom patentmyndigheten berättigades att på därom framställd motiverad ansökan för en tid av högst sex månader i sänder förlänga eller återställa en i patentlagen stadgad frist, såframt densamma ej utgått före den 1 augusti 1914 eller avsåge ett förfarande inför domstol. Med lagen åsyftades bland annat fatalietider för avgifters erläggande, för vinnande av prioritet och för utövning av patenterade uppfinningar.

Nederländerna.

Genom en annan, likaledes den 29 juli 1916 utfärdad lag meddelades motsvarande bestämmelser rörande förlängning och återställande av frister på varumärkesrättens område, dock att anståndstiden här fastställdes till högst fyra månader.

Ingendera lagen uppställer i förhållande till främmande stats undersåtar krav på reciprocitet.

Spanien. Genom en i *Spanien* den 23 september 1914 utfärdad förordning stadgades, att inga skyddsrätter på den industriella äganderättens område, tillhörande fysiska eller juridiska personer med bostad eller säte i utlandet, under kriget skulle förklaras förfallna. Efter krigets slut skulle fastställas en viss frist, inom vilken de av nämnda personer, som underlåtit att fullgöra dem enligt lag åvilande förpliktelser, skulle äga styrka, att de varit hindrade av *vis major*; ådagalades detta, skulle de undgå all rättsförlust. Av fall, som här åsyftas, må nämnas underlåten inbetalning av årsavgift för patent och bristande utövning av en patenterad uppfinning. Emellertid avser lagen icke endast patent utan jämval varumärken och mönster.

Vidare utsträcktes genom en förordning av den 25 februari 1916 de prioritetsfrister i fråga om patent, som icke utgått den 31 juli 1914, till en dag, som skulle fastställas efter krigets slut. Reciprocitet kräves.

Schweiz. I *Schweiz* hava alltifrån krigets början bestämmelser meddelats om uppskov med erläggande av avgifter på det industriella rättsskyddets område. Sålunda hava bland annat de lagstadgade fristerna för inbetalning av vissa årsavgifter och andra periodiska avgifter, såframt de tilländagått efter den 31 juli 1914, förlängts först med bestämda tidsperioder och sedermera, enligt en kungörelse den 23 juni 1915, till en tidpunkt, som framdeles skulle fastställas.

Genom nämnda kungörelse stadgades även, att patentmyndigheten intill en sålunda bestämd tidpunkt icke skulle äga tillbakavisa ansökningar om patent eller om skydd för mönster, modeller eller varumärken på grund av underlåtenhet av sökandena att i vederbörlig ordning besvara mot ansökningarna framställda erinringar. Likaså suspenderades intill samma tidpunkt den ordinära fatalietiden för överklagande av patentmyndighetens beslut, såvitt den ej utgått redan före den 1 augusti 1914.

Vidare hava i lag bestämda prioritetsfrister successivt förlängts genom särskilda författningar.

Rörande det i patentlagen stadgade utövningstvånget föreskrevs genom en kungörelse den 11 februari 1916, *dels* att den tid av tre år från ansökningsdagen, efter vars förlopp yrkande kan framställas om upphävande av ett patent på grund av bristande utövning, generellt skulle förlängas till en tidpunkt, som framdeles komme att bestämmas, *och dels* att före samma tidpunkt talan ej skulle kunna väckas om upphävande av ett patent, beträffande vilket den nämnda treårsperioden utgått redan före kungörelsens ikraftträdande.

Fordran på reciprocitet gentemot utlänningar uppställs ej i någon av ovannämnda författningar.

Även i *Danmark* har genom en följd av författningar uppskov *Danmark.* givits med inbetalning av avgifter för patent, varumärken och mönster.

Enligt dessa författningar skulle i fråga om årsavgifter för patent gälla, att efter den 11 september 1914 intet patent skulle förfalla på grund av underlåtenhet att erlægga sådan avgift, om anstånd begärdes inom tre månader efter patentårets början och avgiften, ökad med en femtedel, senare erlades före en viss tidpunkt, vilken efter hand framflyttats. Vidare skulle enligt samma författningar patentmyndigheten, på begäran och om skäl därtill föreläge, kunna i enahanda utsträckning, som nyss sagts, bevilja anstånd med inbetalandet av den avgift, som enligt danska patentlagen skall, sedan en patentansökan blivit godkänd och sökanden därom underrättats, av honom erläggas för patentets utfärdande. När ett sådant anstånd meddelades, skulle utfärdandet av patentet uppskjutas, något som har betydelse i fråga om dettas varaktighet, då nämligen i *Danmark* skyddstiden icke utgår förrän femton år efter patentets utfärdande, under det i vårt land de femton patentåren räknas från ansökningsdagen.

I fråga om förnyelse av skydd för varumärke, därom enligt dansk lag gälla liknande bestämmelser som enligt svensk, medgavs rätt till erhållande av anstånd med erläggande av förnyelseavgiften i samma omfattning som beträffande årsavgift för patent; emellertid måste ansökan om förnyelse göras i vanlig ordning, innan den löpande skyddstiden gått till ända.

Vidare möjliggjordes beviljande av liknande anstånd med inbetalning av stadgad avgift för vinnande av förlängning av skyddstiden för mönster; enligt svensk lag kan sådan förlängning icke alls ifrågakomma.

Genom tid efter annan utfärdade författningar har dessutom prioritetsfristen i fråga om patent successivt utsträckts. Dylika bestämmelser hava däremot icke meddelats beträffande övriga prioritetsfrister.

Reciprocitet i förhållande till utlänningar kräves icke enligt någon av ovannämnda författningar.

En den 22 december 1919, således efter fredssluten, utfärdad lag innehåller följande:

§ 1. Handelsministern bemyndigas att fastställa, under vilka villkor patent, som tillhöra danska medborgare och som efter den 1 augusti 1914 förfallit på grund av underlåtenhet att betala årsavgift eller att utöva uppfinningen, åter må kunna sättas i kraft.

Likaledes kan handelsministern bestämma, att intill utgången av år 1921 ett patent icke skall kunna förklaras förfallet till följd av sådan underlåtenhet.

§ 2. I fråga om patent, som varit gällande under tiden mellan den 1 augusti 1914 och den 1 augusti 1919, skall patenträtten kunna förlängas eller förnyas under av handelsministern närmare fastställda villkor, däribland särskilt att patenthavaren tillfyllestgörande styrker, att han på grund av omständigheter, härrörande från de genom kriget skapade förhållanden, varit urståndsatt att normalt utnyttja patentet.

Förlängningen eller förnyelsen medgives för ett antal hela år med hänsyn till den tid, varunder patenthavaren varit hindrad i patentets normala utnyttjande, dock ej utöver fem år.

§ 3. Vidare skall handelsministern äga bestämma, att patentsökande, om behandlingen av deras ansökningar blivit under tiden från den 1 augusti 1914 till den 31 december 1919 avslutad till följd av sökandenas uraktlåtenhet att besvara av patentmyndigheten givna förelägganden, skola kunna begära, att behandlingen återupptages i det läge, däri varje ärende befann sig, då det avgjordes.

§ 4. De jämlikt förestående bestämmelser vunna rättigheter skola dock ej kunna göras gällande mot den, som visar, att han under tiden mellan de ursprungliga rättigheternas upphörande och den tidpunkt, då de åter sattes i kraft, inom landet i god tro tagit ifrågavarande uppfinning i bruk eller därför träffat väsentliga förberedelser.

§ 5. De genom denna lag meddelade bestämmelser kunna, under förutsättning av ömsesidighet, genom Kungl. förordning göras tillämpliga i avseende å andra länders medborgare, som efter den 1 augusti 1914 ansökt om eller varit innehavare av danska patent.

Sådana särskilda bestämmelser, som förutsätts i nu återgivna lag, hava av handelsministern utfärdats genom en kungörelse av den 9 februari 1920. Enligt denna gäller följande:

1.) Dansk medborgare tillhörigt patent, som under tiden mellan den 1 augusti 1914 och den 22 december 1919 (själva lagens datum) förfallit på grund av underlåtenhet antingen att i rätt tid betala årsavgift eller att behörigen utöva uppfinningen, kan, såframt patentets ursprungliga giltighetstid ännu icke utgått, åter sättas i kraft för den återstående delen av den ursprungliga giltighetstiden. Begäran härom skall framställas hos patentmyndigheten före utgången av år 1921. Samtidigt skola de avgifter inbetalas, som skulle hava erlagts, om patentet hållits i kraft, dock utan sådan förhöjning, som omförmåles i 7 § patentlagen (motsvarande 11 § i svenska patentförordningen). För återstående del av patenttiden betalas avgifter i vanlig ordning. Uppfinningen skall vara bragt till utövning före utgången av år 1921, såframt icke utövningsfristen förlänges i enlighet med vad patentlagen därom innehåller. — Att märka är, huru-

som för återupplivande av patent icke fordras bevis att patentets upphörande haft sin grund i krigstillståndet.

Ett förfallet men sedermera återupplivat patent kan icke göras gällande gentemot det utnyttjande av den patenterade uppfinningen, som tredje man under tiden mellan patentets förfallande och dess förnyade ikraftträdande i god tro igångsatt inom landet eller varför han träffat väsentliga åtgärder.

2.) Intill utgången av år 1921 skall ett patent icke kunna förklaras förfallet på den grund att den patenterade uppfinningen icke bragts till utövning i överensstämmelse med patentlagens föreskrifter.

3.) För ett patent, som varit gällande under tiden mellan den 1 augusti 1914 och den 1 augusti 1919 och som fortfarande är i kraft, skall giltighetstiden kunna förlängas utöver den i patentlagen fastställda tid av femton år från patentets utfärdande, om patenthavaren före utgången av år 1921 framställer begäran därom hos patentmyndigheten och för denna på tillfyllestgörande sätt styrker, att han på grund av omständigheter, som härröra från de genom världskriget skapade förhållanden, varit urständssatt att utnyttja patentet så, som han eljest hade kunnat påräkna. Förlängningen medges för ett antal hela år med hänsyn till den tid, varunder patenthavaren visar sig hava varit förhindrad i det normala utnyttjandet av patentet, och kan icke överstiga fem år; tiden för förlängningen räknas börja två månader efter dagen för patentmyndighetens beslut. Samtidigt med ansöknings skola inbetalas de enligt patentlagen förfallna årsavgifter, som icke tidigare erlagts, dock utan förhöjning, och förlängningen är betingad av att de enligt patentlagen senare förfallande årsavgifter behörigen erläggas.

På motsvarande sätt skall ett patent, som varit gällande under tiden mellan den 1 augusti 1914 och den 1 augusti 1919 men som icke längre är i kraft, kunna på begäran av patentets siste innehavare förnyas utöver den i patentlagen fastställda tid av femton år från patentets utfärdande. Årsavgifter skola erläggas jämväl för den tid, varunder patentet varit förfallet (jämför emellertid sista stycket i detta moment).

Ett sålunda förnyat patent kan icke göras gällande i det här förut i 1 mom. andra stycket omnämnda fall.

För förlängt eller förnyat patent skall ej i någon händelse erläggas avgift utöver den i patentlagen fastställda skyddstiden av femton år.

4.) Ansökan om patent, vars behandling under tiden mellan den 1 augusti 1914 och den 31 december 1919 avslutats till följd av sökandens underlåtenhet att besvara av patentmyndigheten givet föreläggande, kan återupptagas till behandling i det läge, vari saken befann sig, då den

tidigare behandlingen avslutades, såframt begäran därom framställes hos patentmyndigheten före utgången av år 1921.

Därest patentmyndigheten under förutnämnda tid avslagit en patentansökan enligt 15 eller 18 § patentlagen, kan sökanden hos handelsministeriet begära, att beslutet underställes prövning av en särskild kommission i överensstämmelse med vad som eljest gäller i fråga om talan mot dylikt beslut av patentmyndigheten.

Om behandlingen därefter leder till att patent meddelas, skall patentet dock icke kunna göras gällande gentemot det utnyttjande av den patenterade uppfinningen, som tredje man under tiden mellan den ursprungliga behandlings avslutande och behandlings återupptagande i god tro igångsatt inom landet eller varför han träffat väsentliga åtgärder.

5.) Vid ingivande av ansökan jämlikt 1 eller 3 mom. skall erläggas en avgift av tjugu kronor. Patentmyndigheten kan medgiva undantag härifrån, när sökanden visar sig vara i behov därav.

6.) Är sökanden icke bosatt inom landet, skall ansökningen vara åtföljd av vederbörlig fullmakt, såframt ansökningen ej ingives genom samma ombud, som tidigare jämlikt patentlagen representerat sökanden inom landet.

7.) Därest patentmyndighetens beslut enligt 3 mom. går sökanden emot, kan han inom två månader underställa beslutet handelsministerns prövning.

Norge.

Vad angår *Norge*, har där genom olika författningar den frist av tre månader efter början av varje patentår utom det första, inom vilken enligt lag årsavgift för patent senast må med förhöjning erläggas, generellt blivit förlängd till nio månader eller undantagsvis kortare tid.

Vidare har prioritetsfristen i fråga om patent successivt suspenderats, senast till och med den 30 juni 1920.

I sistnämnda hänseende men däremot icke för tillgodonjutande av de medgivna uppskoven med avgiftsbetalning har i förhållande till utlänningar uppställts fordran på reciprocitet.

Varken på varumärkes- eller mönsterskyddets område hava några lagbestämmelser utfärdats i anledning av kriget.

Sedan patent- och registreringsverket efter mottagandet av bernbyråns ifrågavarande cirkulärskrivelse hos den norska patentmyndigheten anhållit att få del av dess ståndpunkt i de av byrån berörda frågor, anförde norska patentmyndigheten i skrivelse den 30 november 1919 bland annat följande: Vid sidan av i Norge redan utfärdade (här förut omnämnda) författningar behövdes enligt patentmyndighetens uppfattning en lag, som, för såvitt anginge patentansökningar och beviljade patent, beredde möjlig-

het att få återställa vissa rättigheter, vilka sedan den 29 juli 1914 gått förlorade till följd av underlåtenhet att inbetala avgifter eller att företaga andra handlingar, om det nämligen visades, att sagda underlåtenhet berott på omständigheter, härrörande från de genom kriget skapade förhållanden. Ansökan härom borde göras hos patentmyndigheten inom en frist, vilken syntes böra bestämmas till den 31 december 1920. Återställande av försutten rätt torde endast böra medgivas patentsökande och patenthavare, däremot ej invändare mot patentansökningar. Vad beträffade påföljden för underlåtenhet att utöva en patenterad uppfinning, syntes tiden mellan den 29 juli 1914 och den 31 december 1919 icke böra medräknas i den för utövning stadgade frist. Patentmyndigheten ämnade föreslå, att möjlighet bereddes till 1) återupptagande av behandlingen utav patentsökningar, som tillbakavisats av patentmyndighetens första avdelning, 2) återupprättande av patent, vilka upphört att gälla på grund av uraktlåtenhet att betala årsavgifter, och 3) förlängning av den för utövning av patent bestämda frist. För alla fall borde förbehåll göras till skydd för tredje mans välförvärvade rättigheter. Beträffande utlänningar borde reciprocitet krävas.

I *Finland* synes, utan särskilt lagstadgande därom, återupplivande av patent, som under kriget förfallit till följd av uraktlåten avgiftsbetalning, medgivas av regeringen efter prövning från fall till fall med skyldighet för patenthavaren att även för den tid, varunder patentet varit ur kraft, erlägga årsavgifter med stadgad förhöjning.

Finland.

Bilaga B.

Förslag

till

Lag

om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.

Härigenom förordnas som följer:

Återupptagande av förfallen eller avslagen ansökan om patent.

1 §.

Har ansökan om patent genom beslut, som vunnit laga kraft, av patentmyndigheten förklarats förfallen eller avslagits efter underlåtenhet av sökanden att besvara anmärkning, som av patentmyndigheten framställts mot ansökningsen, eller invändning, som jämlikt 7 § förordningen angående patent gjorts mot densamma, och utgick den tid, inom vilken sökanden enligt patentmyndighetens föreläggande skolat besvara anmärkningen eller invändningen, efter den 31 juli 1914 men före den 1 juli 1920, äge sökanden eller hans rättsinnehavare att få ärendet återupptaget till behandling, varvid patentansökningsen, med iakttagande av vad i 9 § sagda förordning finnes stadgat, fortfarande skall anses gjord å den ursprungliga ansökningstiden.

2 §.

Ansökan om återupptagande av patentärende skall göras skriftligen hos patentmyndigheten före den 1 januari 1921 eller, därest patentansökningsen förklarats förfallen eller avslagits först efter den 30 juni 1920, inom sex kalendermånader från beslutets dag.

Göres ansökningsen av annan än den förutvarande patentsökanden, skall rättighetens övergång till den förstnämnde styrkas.

Är sökanden ej boende inom riket, och har ansökningsen icke gjorts genom här i riket bosatt ombud, för vilket fullmakt att i allt vad patentet angår för sökanden svara redan tidigare tillställts patentmyndigheten, skall dylik fullmakt fogas vid ansökningsen.

3 §.

Då patentärende återupptages, skall skriftlig underrättelse därom hållas sökanden tillhanda eller, om fullständig adress uppgivits, med posten till honom översändas; och förelägge patentmyndigheten därvid sökanden, i händelse anmärkning eller invändning, varom i 1 § sägs, ej redan i sammanhang med ansökningen om ärendets återupptagande eller eljest bevarats, ny tid härför.

4 §.

Finner patentmyndigheten inkommen ansökan ej kunna jämlikt 1 och 2 §§ bifallas, skall underrättelse om beslutet med angivande av skälet därför delgivas sökanden på enahanda sätt, som i 3 § stadgas för där avsett fall.

Är sökanden missnöjd med beslutet, äge han vid talans förlust att innan klockan tolv å sextionde dagen från beslutets dag däröver hos Konungen anförda besvär.

5 §.

Patent, som meddelats på grund av återupptagen patentansökan, vare ej gällande mot någon, som, efter det ansökningen tidigare förklarats förfallen eller avslagits men innan begäran framställts om ärendets återupptagande, varit i utövning av den patenterade uppfinningen inom riket eller för sådan utövning där vidtagit väsentliga åtgärder.

Återupplivande av förfallet patent.

6 §.

Har under tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920 patent förfallit på grund av uraktlåtenhet att under sagda tid för det samma erlagga sådan förhöjd årsavgift, som omförmäles i 11 § förordningen angående patent, äge den förutvarande patenthavaren eller hans rättsinnehavare att, såframt den ursprungliga giltighetstiden för patentet ännu icke gått till ända, få patentet åter satt i gällande kraft.

Lag samma vare i fråga om tilläggspatent, som under nämnda tid förfallit på grund av underlåtenhet att för huvudpatentet erlagga dylik avgift; dock att tilläggspatent icke må återupplivas, utan att sådan åtgärd vidtagits med huvudpatentet.

7 §.

Ansökan om återupplivande av patent skall göras skriftligen hos patentmyndigheten före den 1 januari 1921.

Där ej fråga är allenast om återupplivande av tilläggspatent, bifoge sökanden den eller de icke förut guldna förhöjda årsavgifter, som, därest patentet fortfarande varit gällande, senast skolat erläggas å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan.

Göres ansökningen av annan än den förutvarande patenthavaren, skall sökanden styrka, att han är dennes rättsinnehavare.

Är sökanden ej boende inom riket, och har ansökningen icke gjorts genom här i riket bosatt ombud, för vilket fullmakt att i allt vad patentet angår för sökanden svara redan tidigare tillställts patentmyndigheten, skall dylik fullmakt fogas vid ansökningen.

8 §.

Då patent återupplivas, skall underrättelse därom delgivas sökanden på enahanda sätt, som i 3 § stadgas för där avsett fall.

Därjämte låte patentmyndigheten om beslutet göra anteckning i patentregistret och införa kungörelse i allmänna tidningarna.

9 §.

Finner patentmyndigheten inkommen ansökan ej kunna jämlikt 6 och 7 §§ bifallas, vare lag, som i 4 § sägs.

Har ansökan genom lagakraftäggande beslut förklarats icke kunna bifallas, äge sökanden återfå enligt 7 § inbetald avgift.

10 §.

Beträffande varaktigheten av återupplivat patent samt skyldigheten att för detsamma erlägga årsavgifter utöver vad i 7 § sägs skall så anses, som hade patentet varit gällande utan avbrott.

Patentår, för vilket avgift icke skolat erläggas enligt 7 § och som börjat före patentets återupplivande eller inom tre kalendermånader därefter, skall, såvitt angår erläggande av den å sagda år belöpande avgift, anses börja först vid utgången av sistnämnda tid; dock att för patentår, som eljest skolat börja å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan, avgift skall, även om densamma inbetalas före patentårets början, sådan denna nu blivit bestämd, utgå med den i 11 § förordningen angående patent stadgade förhöjning.

11 §.

Återupplivat patent vare icke gällande mot någon, som, efter det patentet förfallit men innan ansökan gjorts om detsammans återupplivande, varit i utövning av den patenterade uppfinningen inom riket eller för sådan utövning där vidtagit väsentliga åtgärder.

Underlåten utövning av patenterad uppfinning.

12 §.

Vid bedömande av talan, som efter ikraftträdandet av denna lag anhängig-göres enligt 15 § förordningen angående patent, skall tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920 icke till någon del medräknas i den uti nämnda § omförmälda tid av tre år.

Allmänna bestämmelser.

13 §.

Vad här ovan stadgats skall äga tillämpning i fråga om patentansökan, som gjorts av svensk medborgare, och patent, som innehaves eller, då detsamma förföll, innehades av svensk medborgare.

Under förutsättning av ömsesidighet må Konungen förordna, att samma bestämmelser helt eller delvis skola gälla även till förmån för medborgare i främmande stat.

Med medborgare i viss stat förstås i denna § jämväl den, som, utan att innehava medborgarskap i sagda stat, där är fast bosatt eller äger ett verkligt och icke pro forma drivet industri- eller handelsetablissemment.

14 §.

De närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna lag, meddelas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 juli 1920.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen den
29 april 1920.*

Närvarande:

Justitieråden AMÉÉN,
friherre LEIJONHUFVUD,
EDELSTAM,
Regeringsrådet LINNÉR.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 23 april 1920, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag om återställande i vissa fall av rätt till patent *m. m.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av hovrättsrådet Karl Hakon Ragnar Hjertén.

Lagrådet yttrade: Enär i åtskilliga fall torde komma att erfordras förhandlingar med främmande stat för vinnande av överenskommelse om den reciprocitet, som utgör förutsättning för Konungens befogenhet att förordna om den föreslagna lagens tillämplighet till förmån för denna stats medborgare och med dem likställda, och sådana förhandlingar merendels äro förenade med en viss tidsutdräkt, synes det kunna befaras, att i dylikt fall, även om lagen snarast kommer till stånd, efter överenskommelsens avslutande endast så ringa del av de i 2 och 7 §§ utmätta tidsfristerna skulle stå till förfogande, att vederbörande icke erhöles skäligen rådru för vidtagande av nödiga åtgärder för bevarande av sin rätt.

Finnes denna farhåga befogad, stå uppenbarligen två utvägar till buds för avhjälpande av den antyddas svårigheten. Antingen kan en allmän utsträckning av berörda frister vidtagas eller ock kan överlämnas åt Konungen att i förekommande fall gent emot en främmande stat medgiva fristernas förlängning intill en viss gräns, förslagsvis sex månader.

Vilkendera utvägen än väljes är den ej alldeles fri från olägenheter, vilka dock äro utan större betydelse.

Någon erinran utöver vad nu anförts har lagrådet icke att framställa i anledning av förslaget.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 30 april 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena frih. PALMSTIERNA,
Statsråden UNDÉN,
 OLSSON,
 SANDLER,
 NOTHIN,
 NILSSON,
 ERIKSSON,
 SVENSSON,
 HANSSON.

Efter gemensam beredning med hans excellens herr ministern för utrikes ärendena samt chefen för finansdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet, statsrådet Undén lagrådets den 29 innevarande april avgivna utlåtande över det till lagrådet den 23 i samma månad remitterade förslag till *lag om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.*

Efter att hava redogjort för utlåtandets innehåll yttrade föredraganden:

Den av lagrådet gjorda erinran har jag ansett böra iakttagas sålunda, att till andra stycket i 13 § av förslaget gjorts ett tillägg, avseende att bereda Kungl. Maj:t möjlighet att för främmande stats medborgare och med dem enligt tredje stycket i samma paragraf likställda utsträcka de i 2 och 7 §§ bestämda ansökningstiderna med högst sex kalendermånader.

Det synes mig synnerligen önskvärt, jämväl av internationella hänsyn, att förevarande fråga bringas inför den nu församlade riksdagens

prövning. Jag hemställer därför, att, oaktat den i § 54 riksdagsordningen stadgade ordinarie propositionstiden redan tilländagått, ifrågakvarande förslag till *lag om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.* i nyss angivna avfattning måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten förordna, att till riksdagen skulle avlätas propositionen av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ivar Brynolf.